

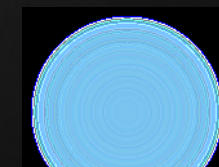
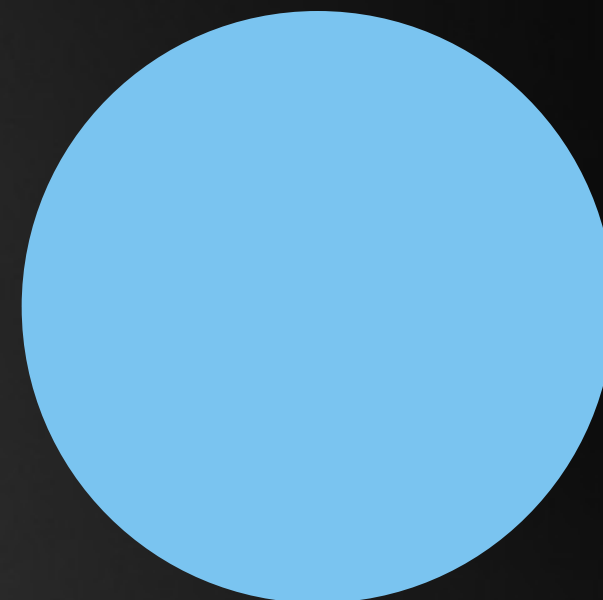
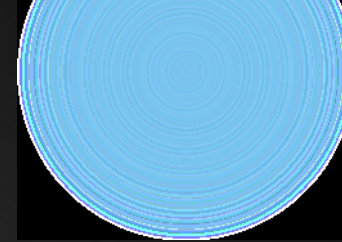
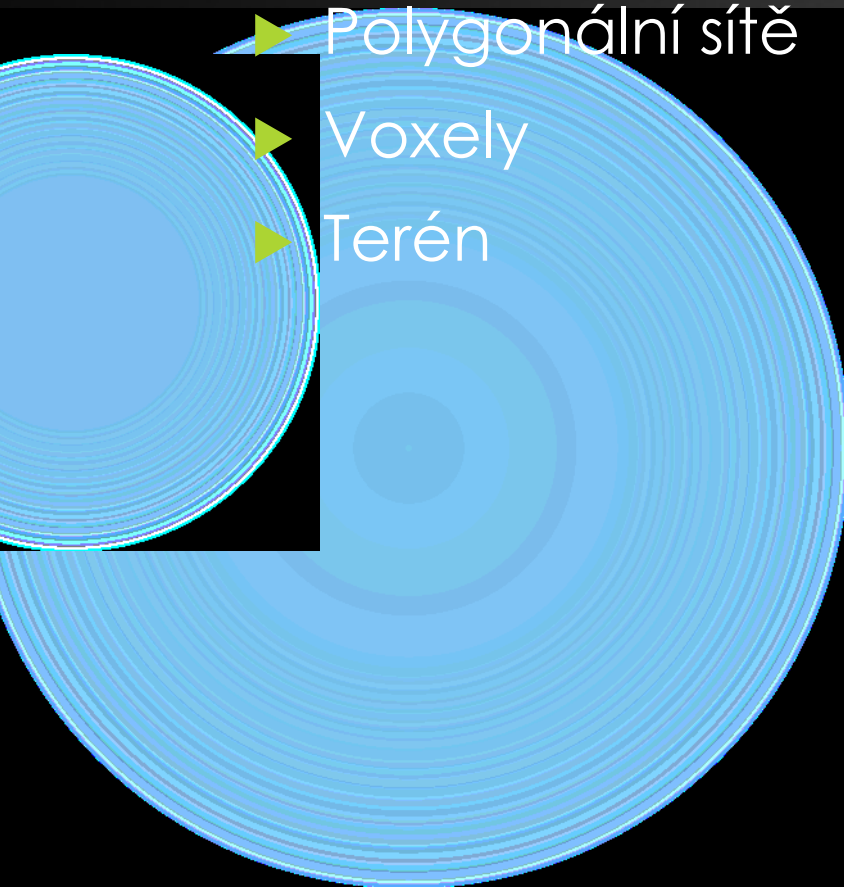
PV255 – Herní grafika

*"IF IT LOOKS LIKE COMPUTER GRAPHICS,
IT IS NOT GOOD COMPUTER GRAPHICS."*

—JEREMY BIRN

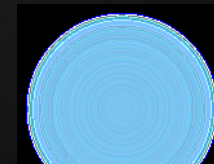
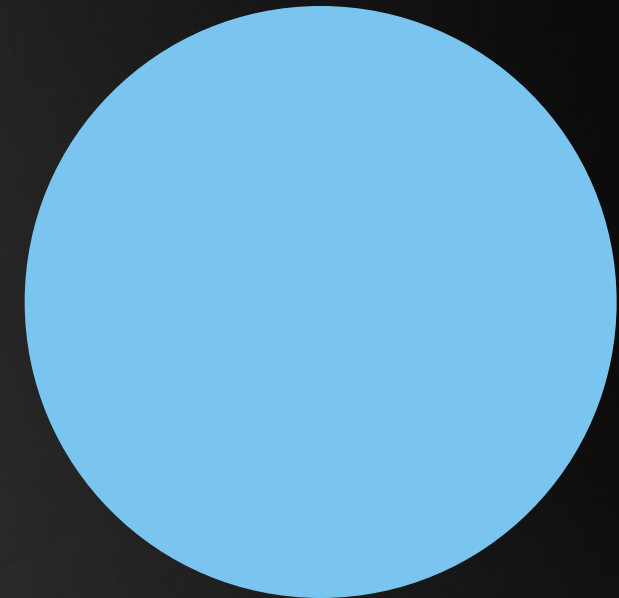
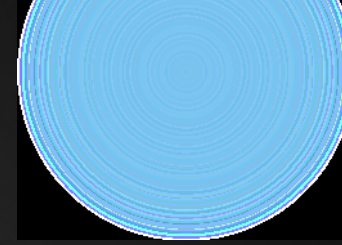
Osnova

- ▶ Úvod
- ▶ Polygonální síť
- ▶ Voxely
- ▶ Terén

Úvod

- ▶ Cíl herní grafiky:
  - ▶ ~~Fyzikálně přesné vykreslení~~
  - ▶ ~~Fotorealistická kvalita~~
  - ▶ Grafika, která se líbí hráčům
- ▶ Protichůdné požadavky:
  - ▶ aby to vypadalo co nejlépe
  - ▶ aby to bylo nejrychlejší
- ▶ Kompromis mezi rychlostí a kvalitou vykreslení

Úvod

Nejen 3D, realistické vykreslení:

▶ 2D

▶ 2.5D

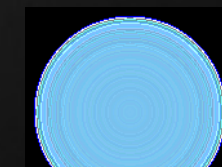
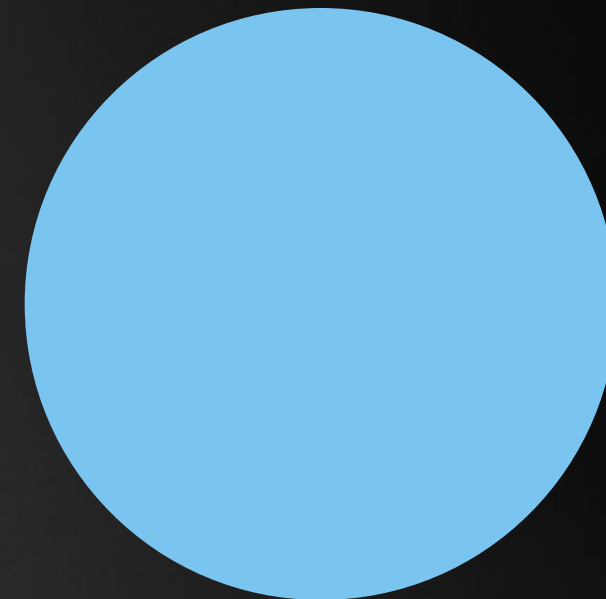
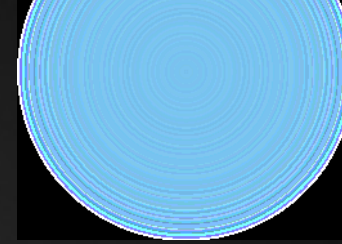
▶ Stylizace 2D / 3D

▶ Siluety

▶ Zvýraznění obrysů

▶ Cartoon, cell shading, NPR

▶ Ručně kreslená grafika

FLOOR
5

SCORE
102500

LIVES
4

HEALTH
84%

AMMO
27

Siluetty – Limbo (2010)

Siluety – Nightsky (2011)

Hero of Many

Siluety – Hero of Many (2013)

Cartoon – Team Fortress II (2007)

Cartoon, outlines – Prince of Persia (2008)

Cartoon, outlines – Dungeon Defenders (2011)

Cartoon – Bastion (2011)

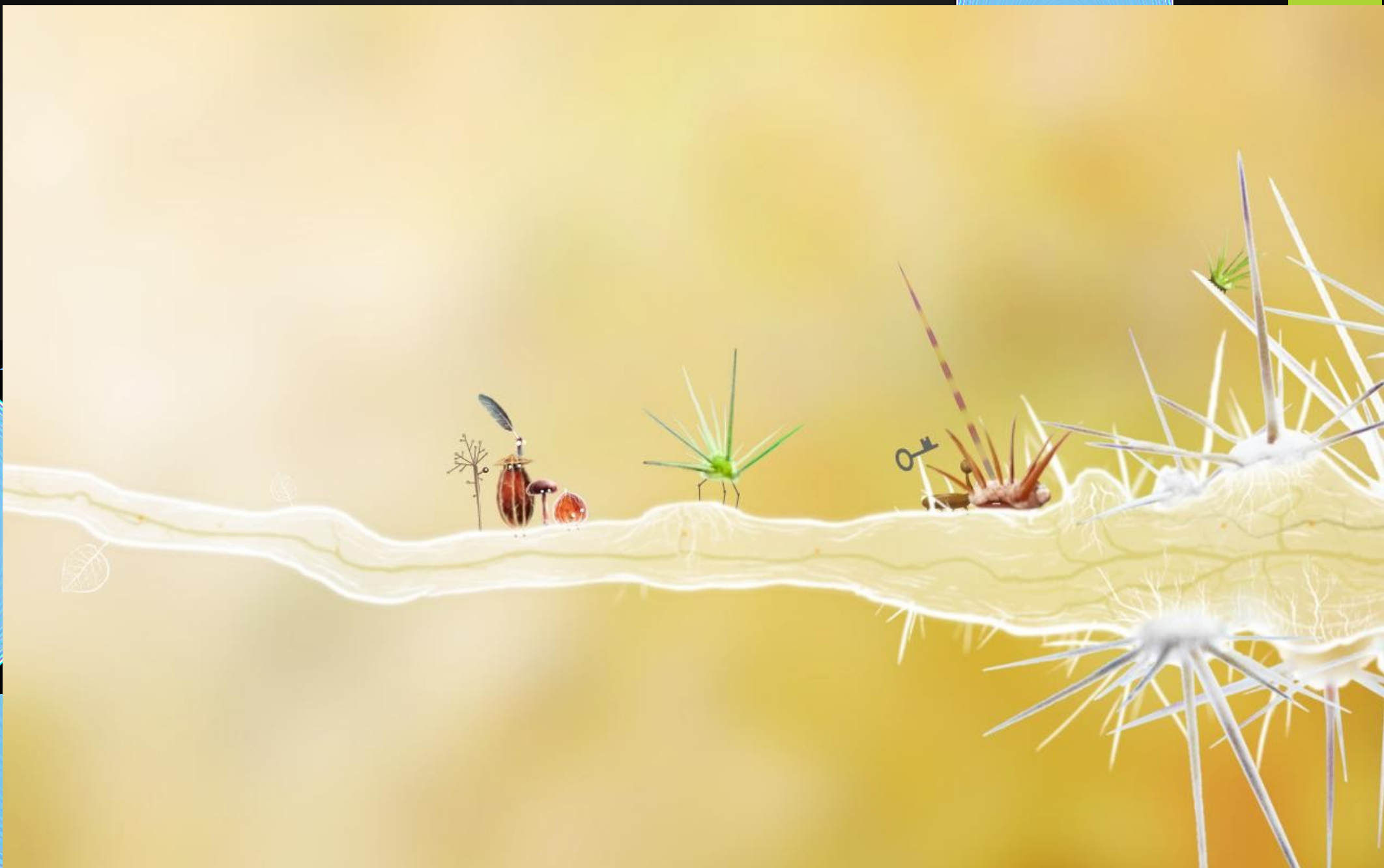
Hatching – The Bridge (2013, Unity)

Ruční kresba – Inquisitor (2012)

Ruční kresba – Machinarium (2009)

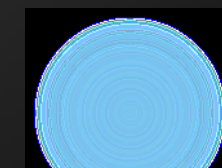
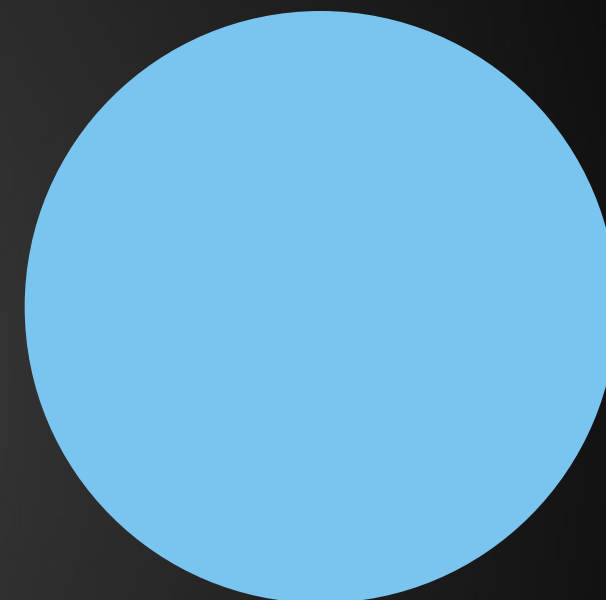
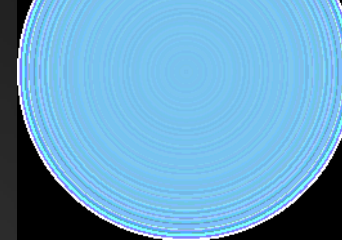
Ruční kresba – Botanicula (2012)

Vykreslování 3D dat

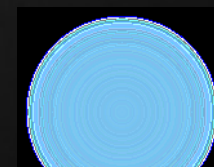
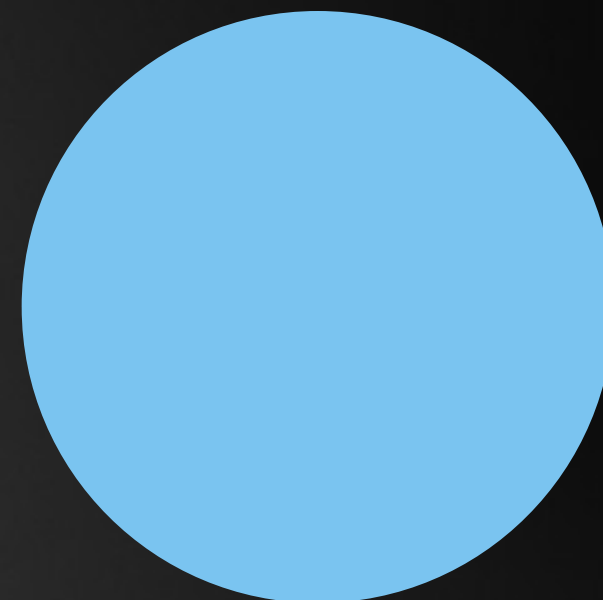
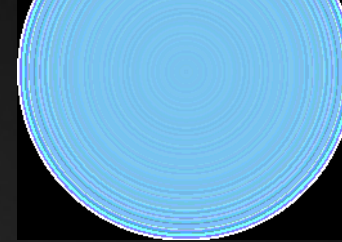
Typy vstupních dat:

- ▶ Grafická primitiva – parametrické modely
- ▶ Constructive solid geometry
- ▶ CAD
- ▶ Polygonální síť
- ▶ Voxelová mřížka
- ▶ Vzorkovaná data (CT, MRI, ...)
- ▶ Mrak bodů (point-cloud)
- ▶ Specifické struktury

Osnova

- ▶ Úvod
- ▶ Polygonální síť
  - ▶ Vytváření
  - ▶ Vykreslování
  - ▶ Optimalizace
- ▶ Voxely
- ▶ Terén

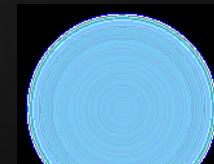
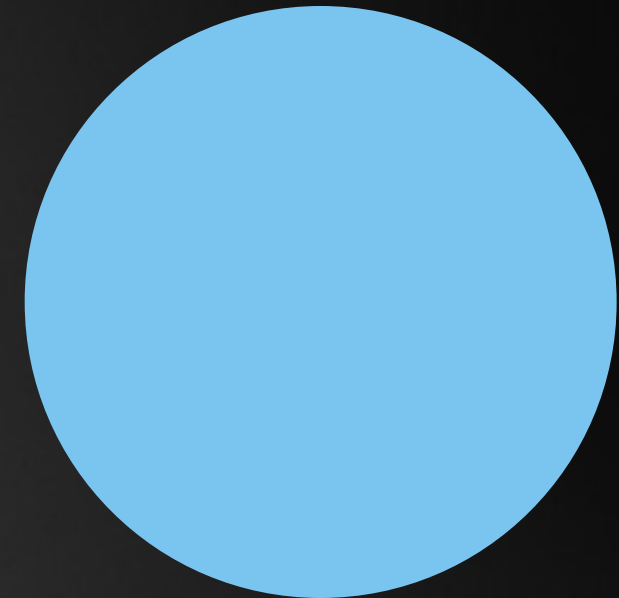
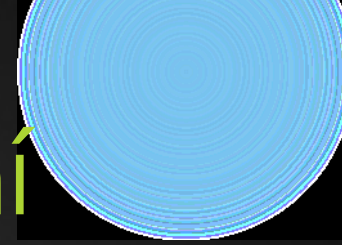
Polygonální síť – opakování

- ▶ „polygon soup“
  - ▶ neorganizovaná skupina polygonů

- ▶ „polygon mesh“
  - ▶ kolekce bodů, hran a plošek + informace o sousednosti
  - ▶ Bod, ploška – normála (vektor kolmý k povrchu)
  - ▶ Ploška – orientace (přední, zadní strana)

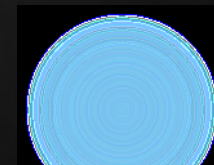
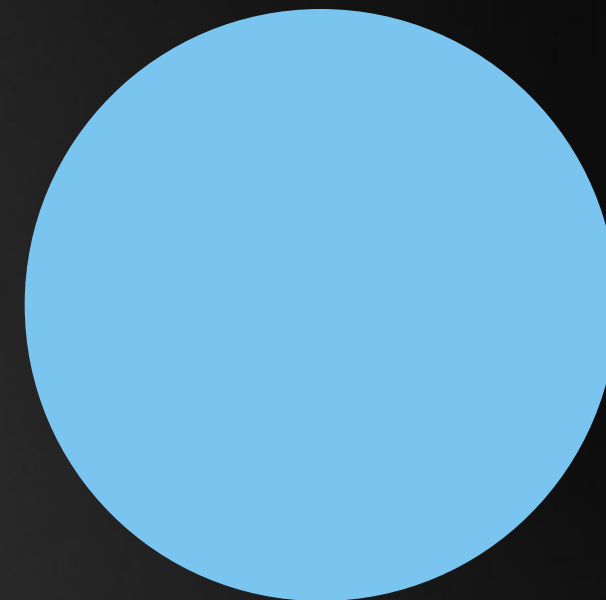
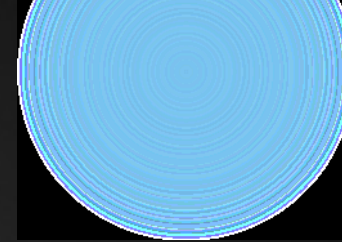
Mesh + mapy (textury)

- ▶ Barva
- ▶ Bump-map (hrbolatost)
- ▶ Normal-map
- ▶ Paralax occusion map
- ▶ Displacement-map
- ▶ ...

Polygonální síť – tvorba

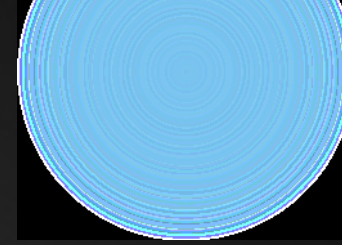
- ▶ Ruční modelování
  - ▶ téma jiných předmětů (PB009, VV035, VV036)
  - ▶ Řada BP, DP: Tomáš Mádr – Tvorba herního charakteru
- ▶ Specifické nástroje
  - ▶ Postavy – MakeHuman, Fuse, Poser, ...
  - ▶ Terén – Teragen,
  - ▶ Stromy – TreeGenerator,
- ▶ 3D skenování
  - ▶ Geriho hra (1997)
  - ▶ The Vanishing of Ethan Carter (2014)
- ▶ Procedurální
  - ▶ 3Ds Max, Blender, ...
  - ▶ Unity: terén, stromy
  - ▶ Cryengine, Unreal Ungine

Polygonální síť – tvorba

Praxe: Herní charakter

- ▶ Tomb Raider (1996)
  - ▶ 230 polygonů
- ▶ Tomb Raider III (1998)
  - ▶ 300 polygonů
- ▶ TR – Angel of Darkness (2003)
  - ▶ 4 400 polygonů
- ▶ TR – Legend (2006)
  - ▶ 9 800 polygonů
- ▶ TR – Underworld (2008)
  - ▶ 32 000 polygonů
- ▶ Tomb Raider (2013)
  - ▶ 42 000 polygonů

Polygonální síť – vykreslování

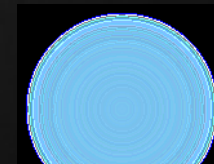
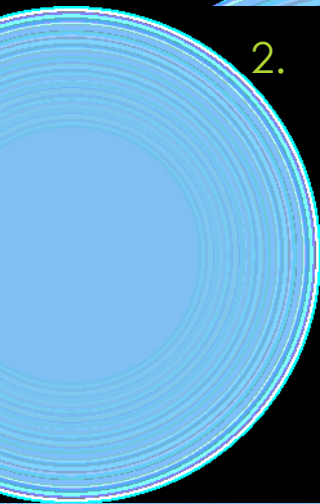
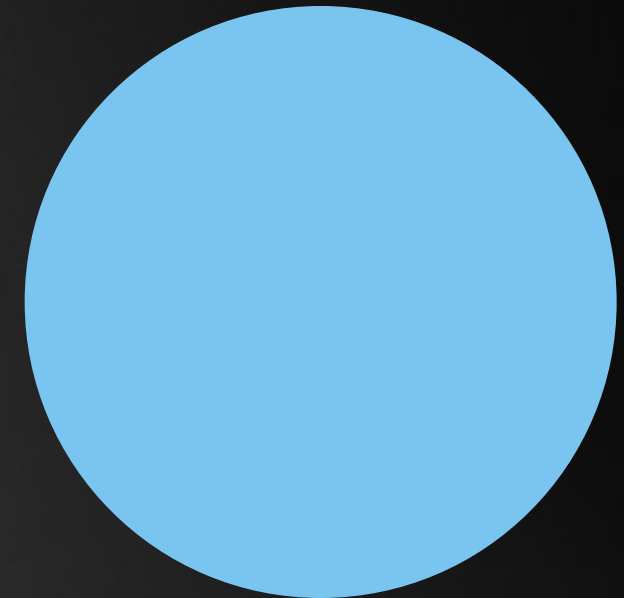
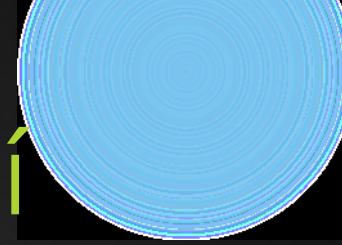
Všechny polygony + všechny textury je potřeba:

1. nahrát na grafickou kartu

2. zpracovat:

- ▶ transformovat
- ▶ spočítat viditelnost
- ▶ promítnout
- ▶ rasterizovat
- ▶ spočítat osvětlení, barvy

3. vykreslit

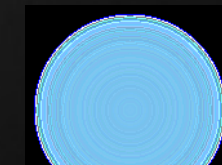
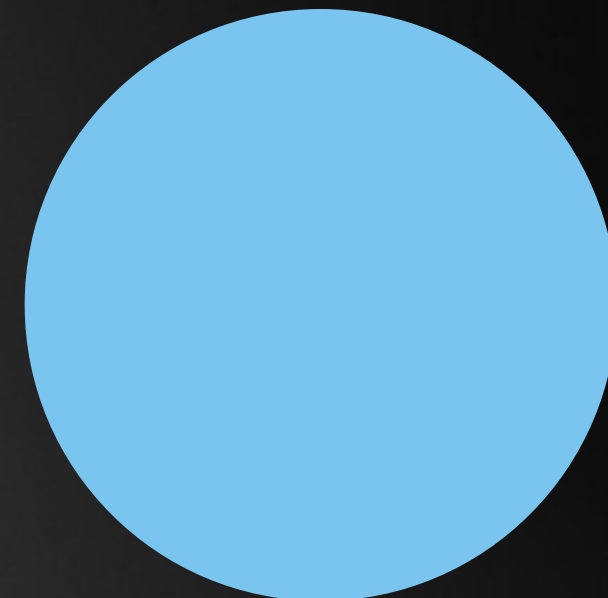

Polygonální síť – vykreslování

Grafické karty	Frekvence Procesoru MHz	Velikost Paměti MB	Propustnost Paměti GB/s	Zpracování Textur Mtexel/s	Passmark
RIVA 128 (1997)	100	4	1.6	100	n/a
GeForce2 MX 400 (2004)	250	64	2.65	1 000	n/a
GeForce4 MX440-SE (2009)	270	128	5.8	1 100	3
Geforce 240 (2009)	500	512	54	17 600	645
Geforce 580 (2010)	772	1 536	192	49 408	4 991
Geforce 780 (2013)	863	3 072	288	165 696	8 030
GTX Titan Z (2014)	837	12 288	672	338 000	8 015
GeForce GTX 980 Ti (2015)	1000	6 144	337	180 224	11 571

Polygonální síť – Optimalizace

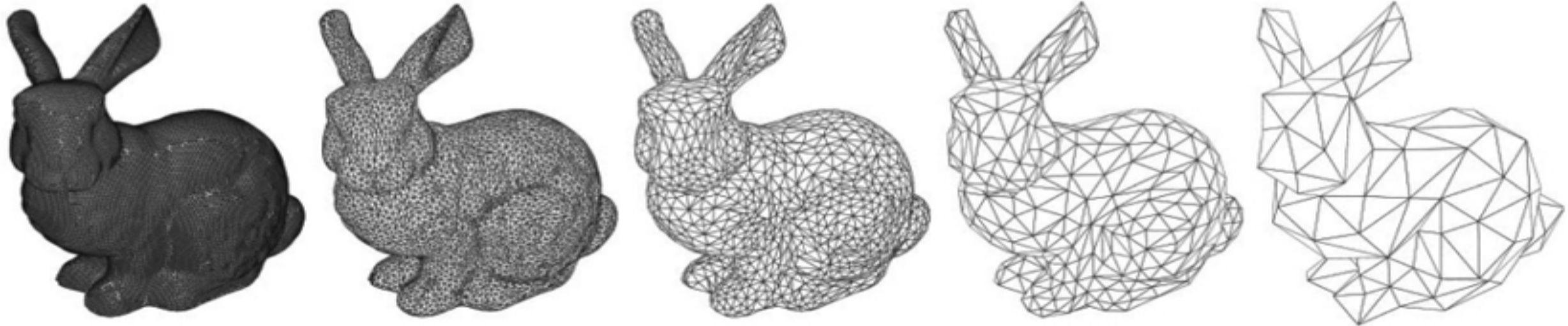
- ▶ Před modelováním – nemodelujeme to, co není vidět:
  - ▶ pohled první vs. třetí osoby
  - ▶ budovy podél cest
  - ▶ motory u aut, ...
- ▶ Před vykreslováním – optimalizace na výkon:
  - ▶ Level of Details
- ▶ Během vykreslování – výkon / vzhled
  - ▶ využití textur
  - ▶ teselace
  - ▶ odstřel
- ▶ Po rasterizaci – optimalizace na vzhled
  - ▶ vyhlazování (antialiasing)
  - ▶ hloubka ostrosti (Depth of Field)
  - ▶ ...

Level of Details – opakování

- ▶ **Princip:** Čím větší vzdálenost objektu od kamery, tím méně detailů je vidět
- ▶ **Technika:** LoD
  - ▶ Více variant jednoho modelu s různou úrovní detailů
  - ▶ Podle vzdálenosti od kamery se vykresluje příslušná varianta modelu

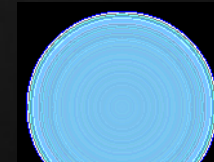
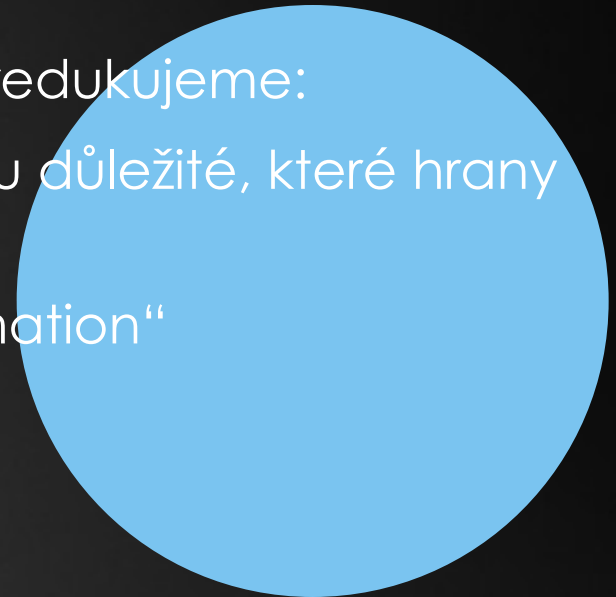
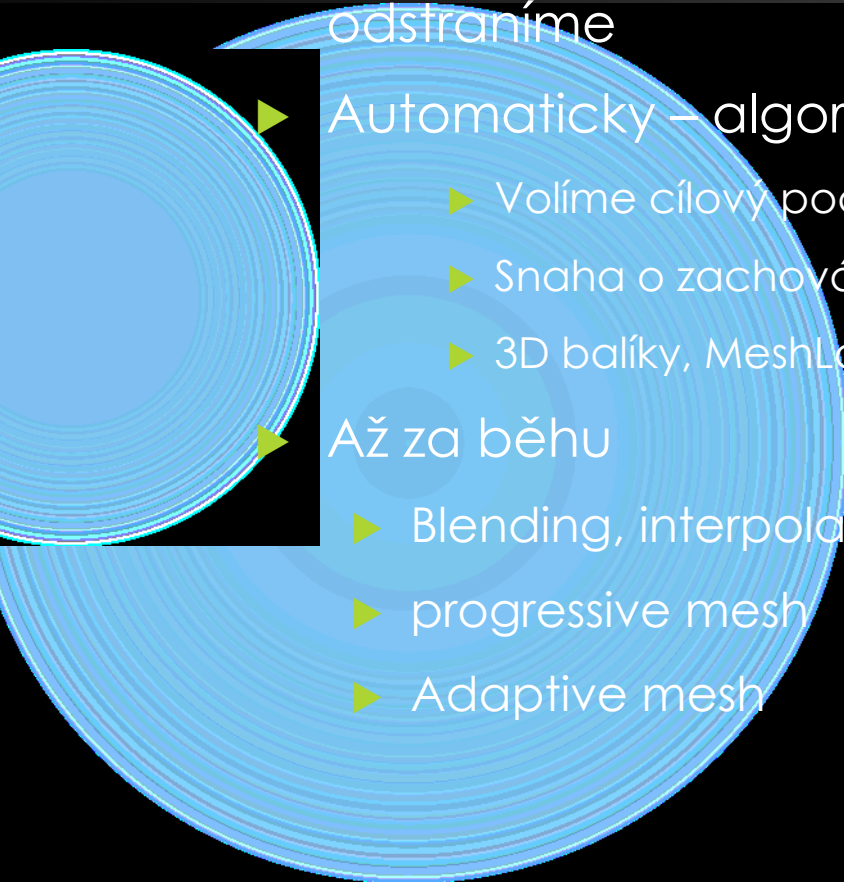
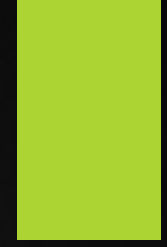
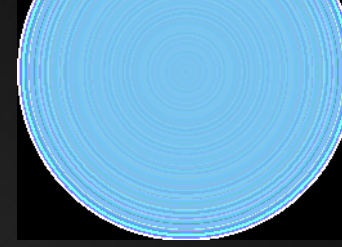

- ▶ LOD na texturách = MIP mapping

LoD – tvorba

Vycházíme vždy z nejvyšší úrovně detailů, postupně model redukuje:

- ▶ Ručně – „retopologizace“ – sami volíme, co je na modelu důležité, které hrany odstraníme
- ▶ Automaticky – algoritmy „mesh reduction“, „mesh decimation“
  - ▶ Volíme cílový počet polygonů
  - ▶ Snaha o zachování obrysů
  - ▶ 3D balíky, MeshLab, ...
- ▶ Až za běhu
  - ▶ Blending, interpolace
  - ▶ progressive mesh
  - ▶ Adaptive mesh

Diskrétní LoD

Diskrétní změna úrovně detailů (1976):

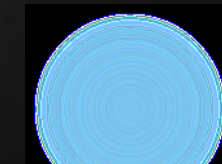
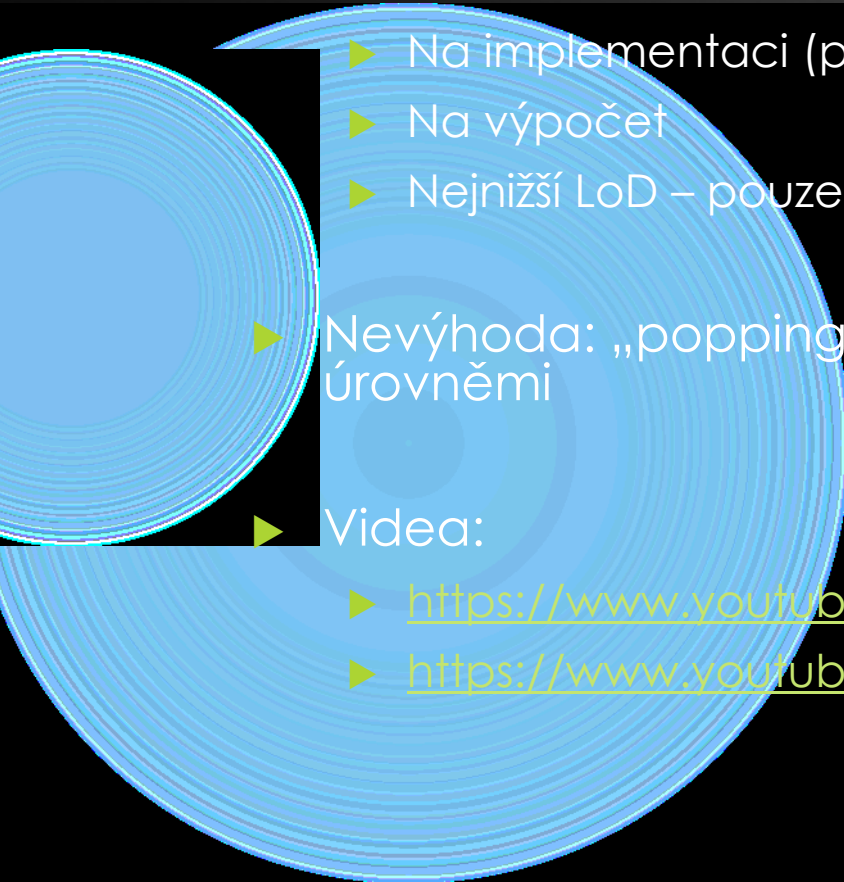
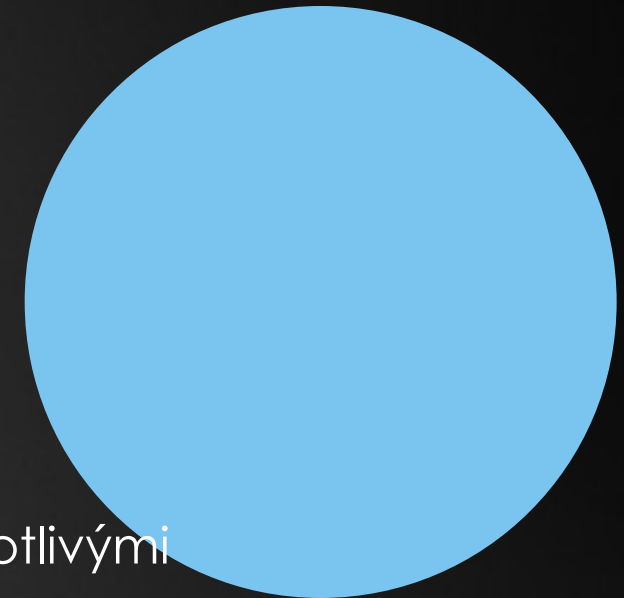
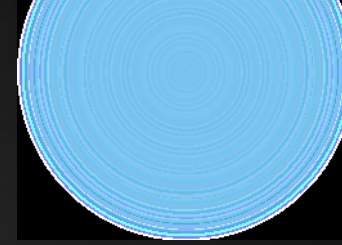
▶ Jednodušší varianta:

- ▶ Na implementaci (přímá podpora v herních prostředích)
- ▶ Na výpočet
- ▶ Nejnižší LoD – pouze textura

▶ Nevýhoda: „popping“ efekt – viditelné přepínání mezi jednotlivými úrovněmi

▶ Video:

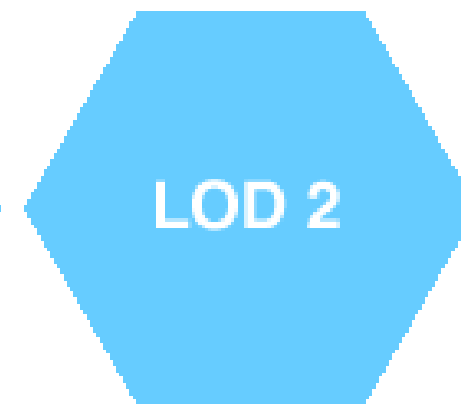
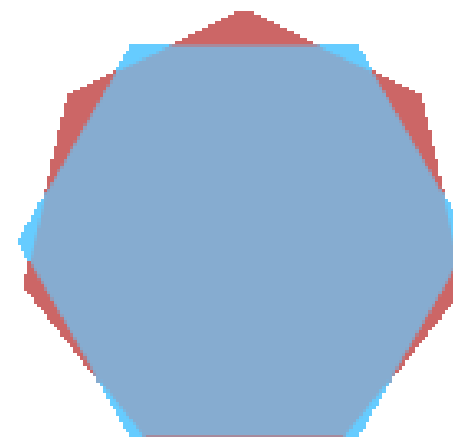
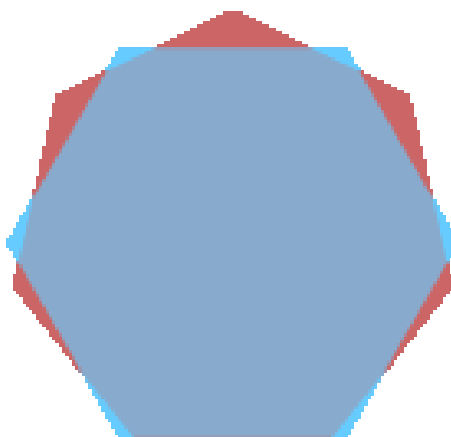
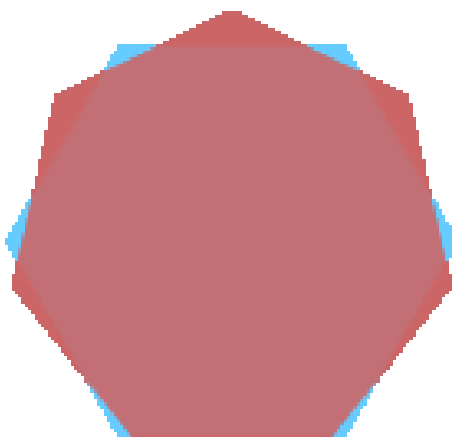
- ▶ <https://www.youtube.com/watch?v=bNB-9chmRDE>
- ▶ <https://www.youtube.com/watch?v=ioOKejJYlyc>

Spojité LoD

Snaha vyhnout se popping efektu (1996)

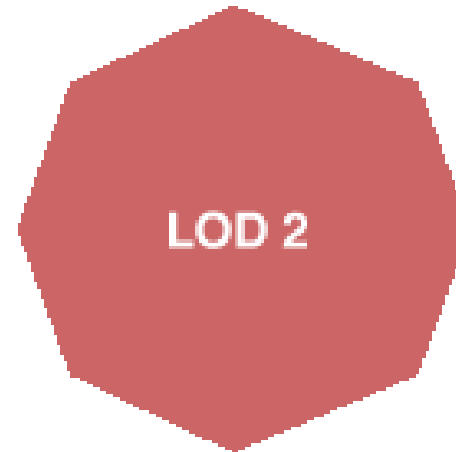
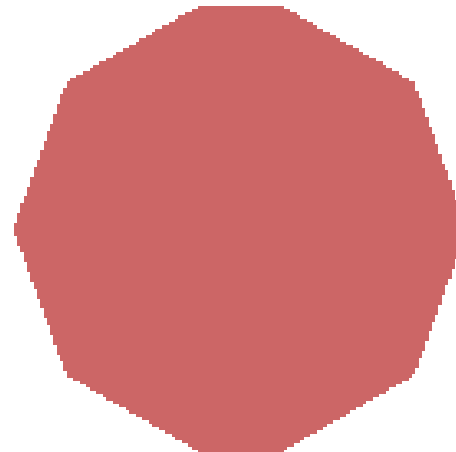
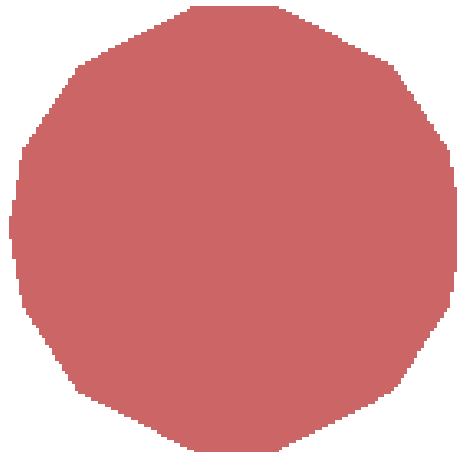
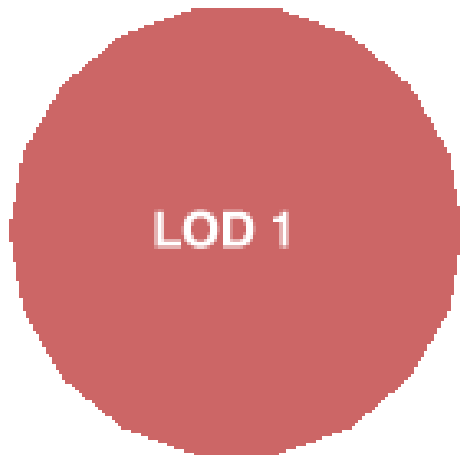
- ▶ **Alpha blending** – zobrazení obou úrovní současně

Spojité LoD

Snaha vyhnout se popping efektu (1996)

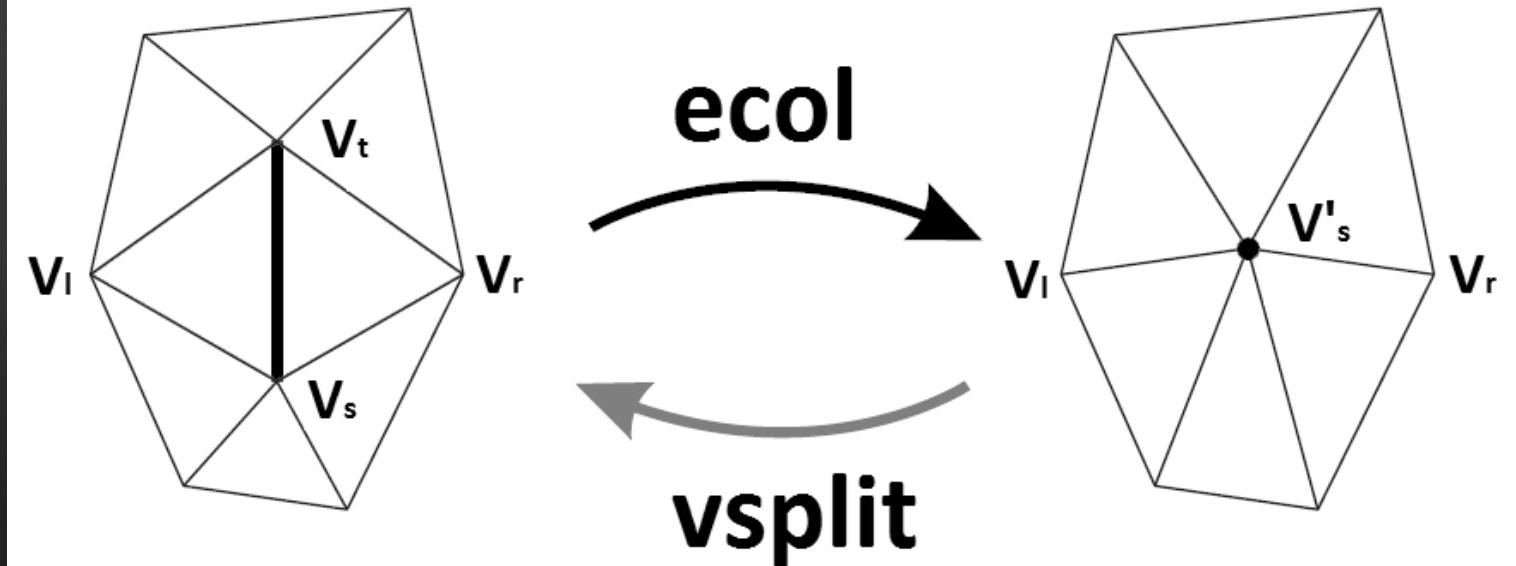
- ▶ **Alpha blending** – zobrazení obou úrovní současně
- ▶ **Geomorphs** – Interpolace mezi dvěma diskrétními LOD
  - ▶ Unreal Engine

Spojité LoD

Progressive meshes – H. Hoppe (1996)

- ▶ Výpočet – postupné odebírání jednotlivých hran z nejvyšší úrovně
- ▶ Model – nejnižší úroveň + posloupnost přidávání hran (vyšší spotřeba paměti)

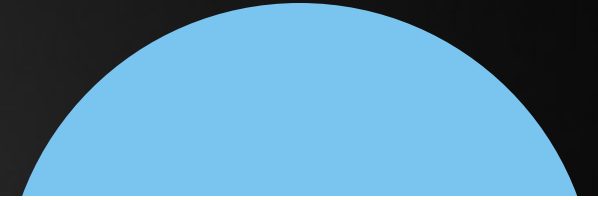
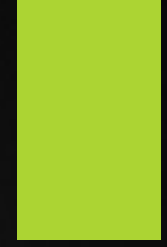
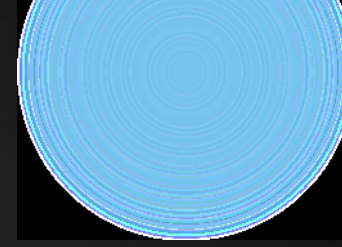
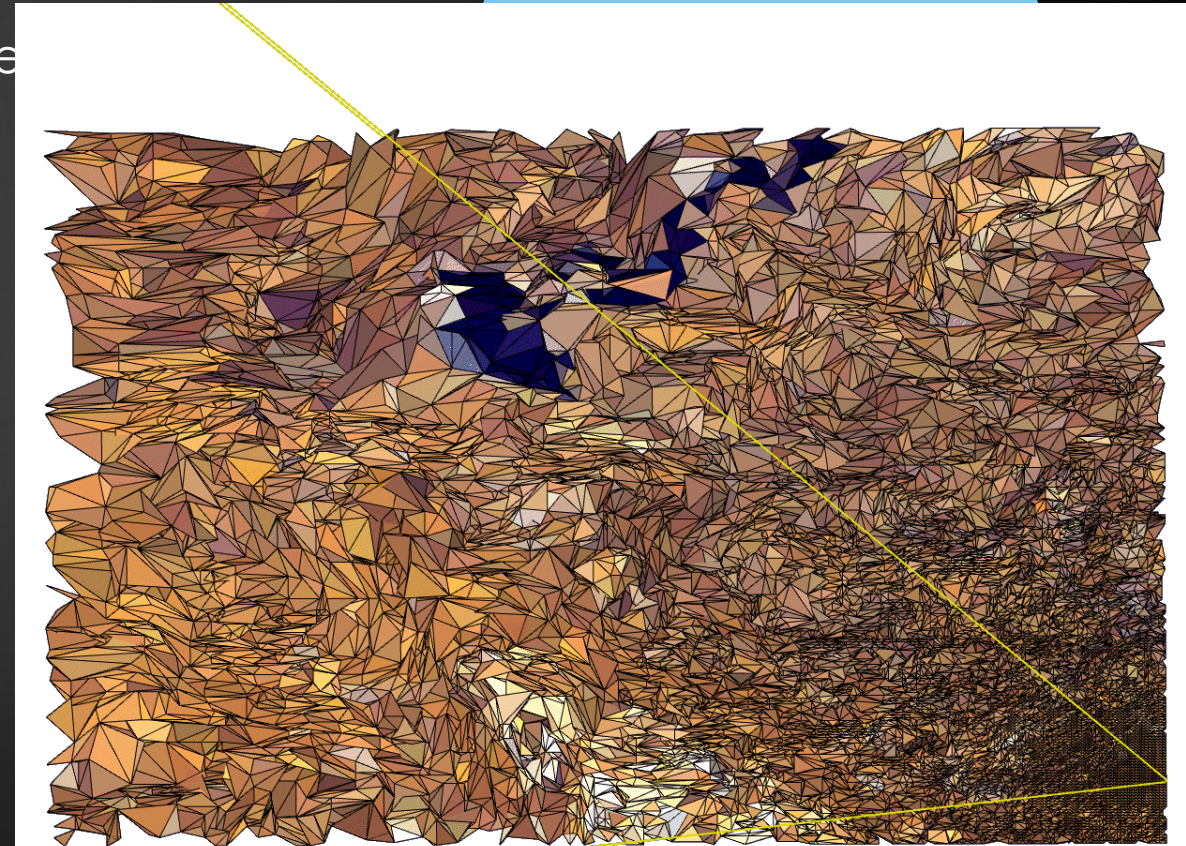

LoD – další varianty

- ▶ HLOD – hierarchical LOD (2001)
  - ▶ Základem je hierarchie scény (scene-graph)
  - ▶ Vhodné pro scény s velkým počtem objektů

- ▶ Pohledově závislé LOD (1997)

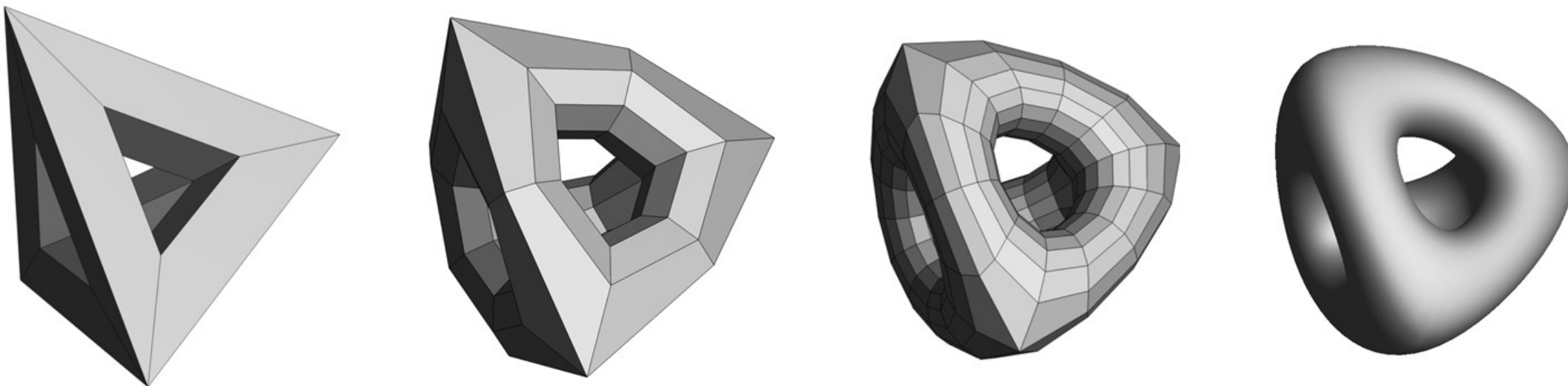
- ▶ Čím blíže ke kameře,
- ▶ tím více detailů
- ▶ Siluety – více detailů
- ▶ Vnitřní části – méně

Dělení povrchu (subdivision)

Dělení povrchu se zaoblením:

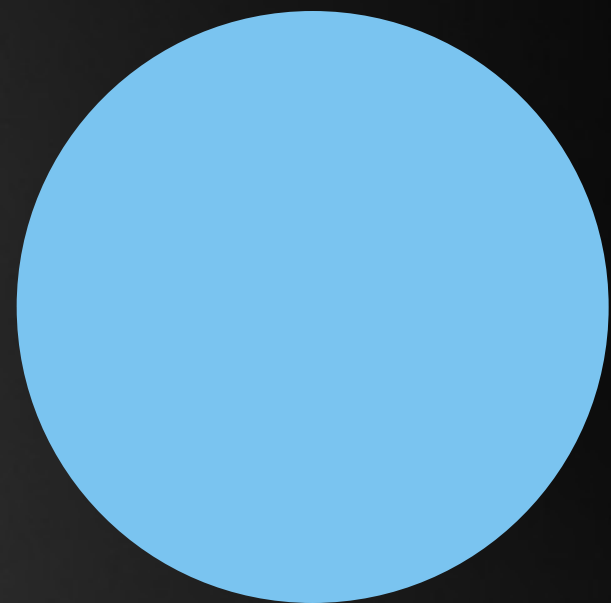
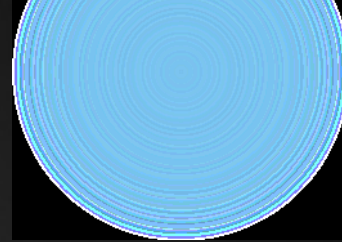
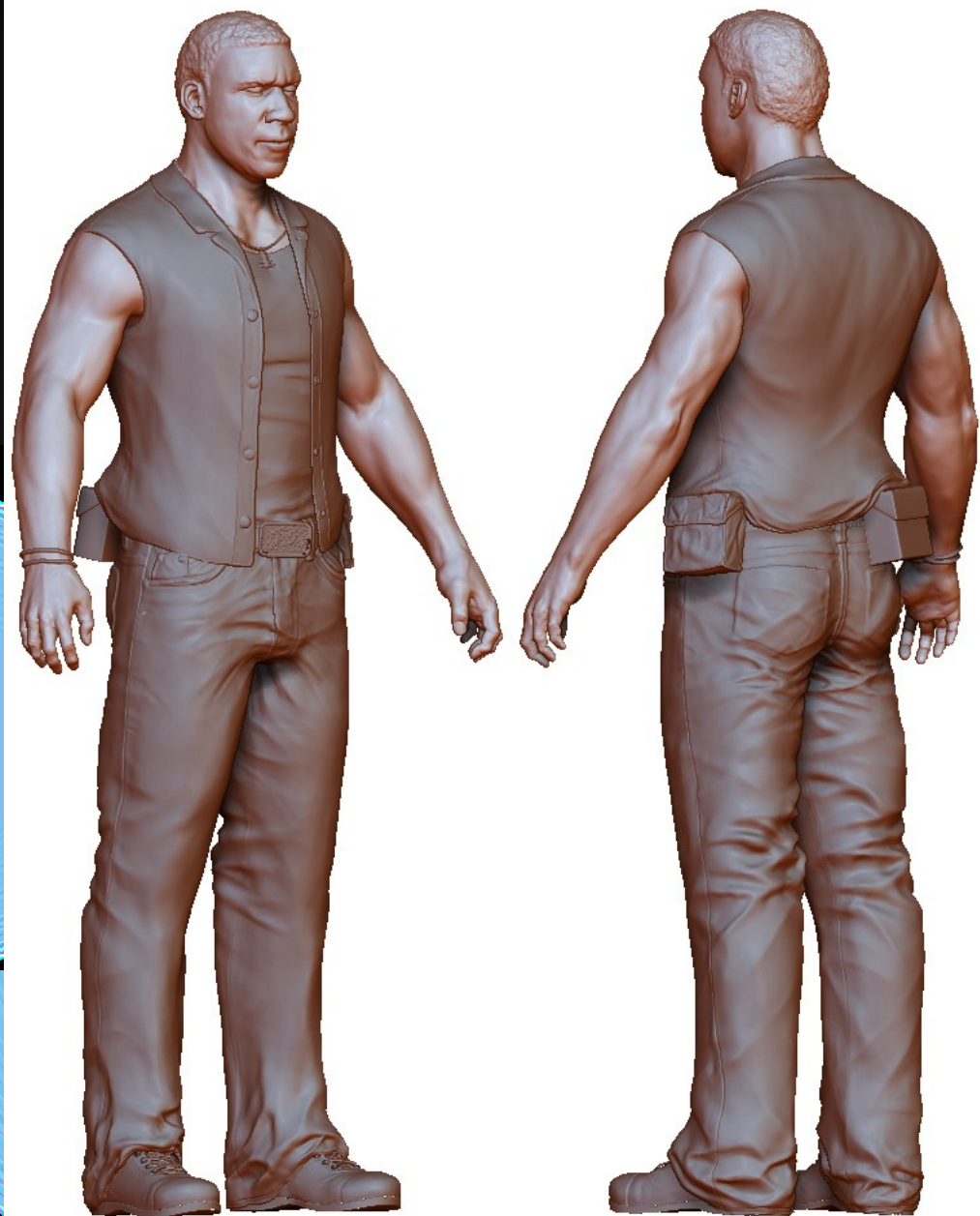
- ▶ Běžné v 3D modelování
- ▶ Film (Jan Pinkava, Geriho hra, 1997)
- ▶ Dělicí schémata Catmull-Clark, Doo-Sabin, ...

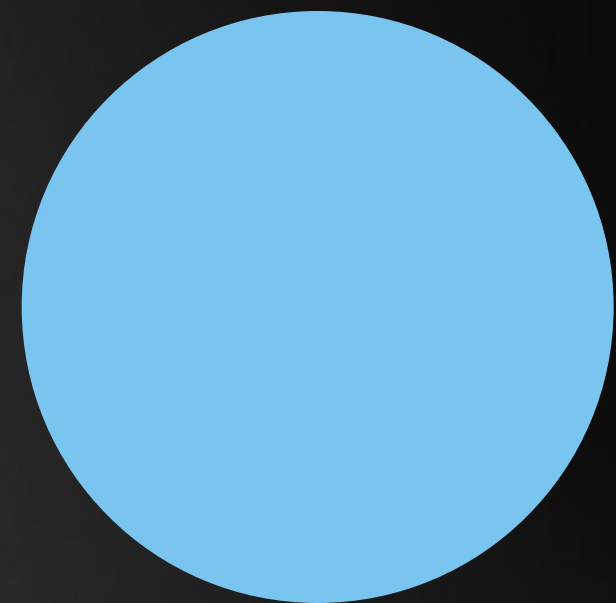
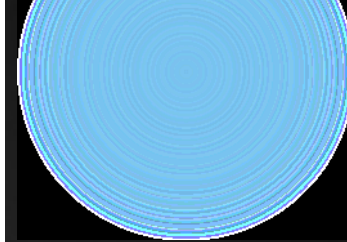
Mapování textur – opakování

- ▶ **Princip:** nemodelovat to, co je příliš malé nebo relativně ploché
- ▶ **Technika:** details jsou zachyceny pouze texturou, nikoli geometrií:
  - ▶ Barevná textura
  - ▶ Specular-map, bump-map, normal-map,
  - ▶ Mapy se používají při výpočtu stínování
  - ▶ Místo high-poly modelu se pro vykreslení použije low-poly model + sada textur:
    - ▶ Menší objem dat
    - ▶ Rychlejší vykreslení
    - ▶ Není závislé na vzhledu textury
  - ▶ Je potřeba znát mapování textury na 3D model (UV mapping)

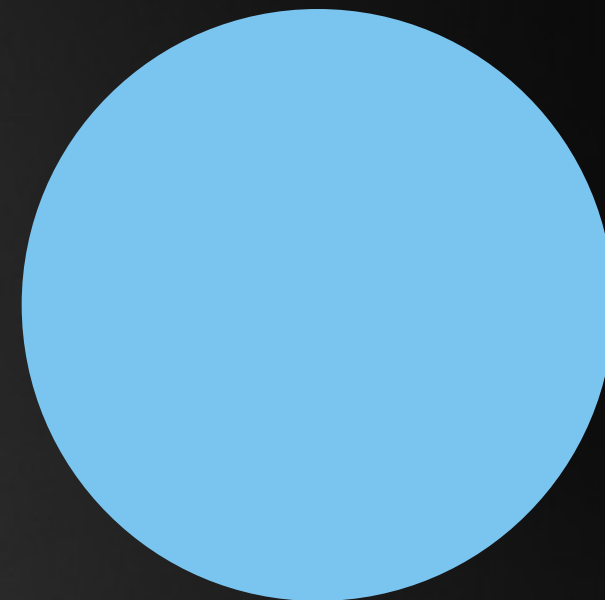
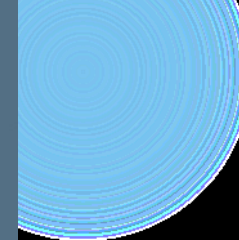
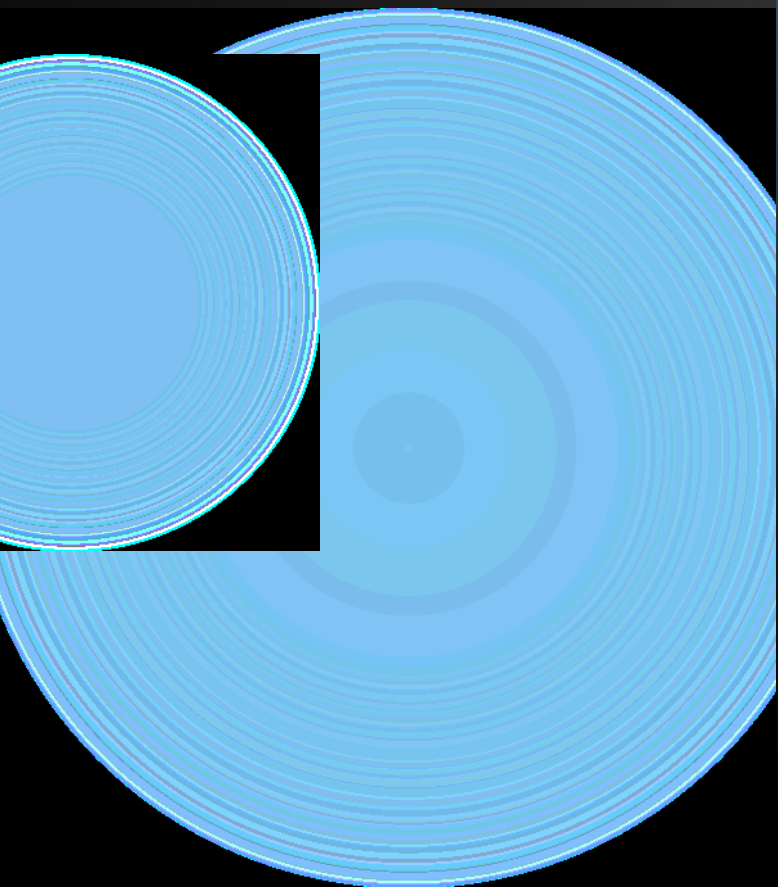

Tomáš Mádr - high-poly model:
20 000 000 polygonů

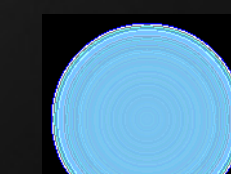
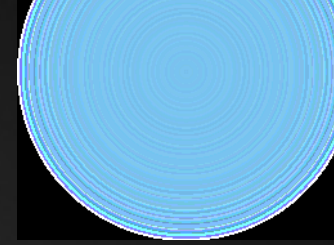
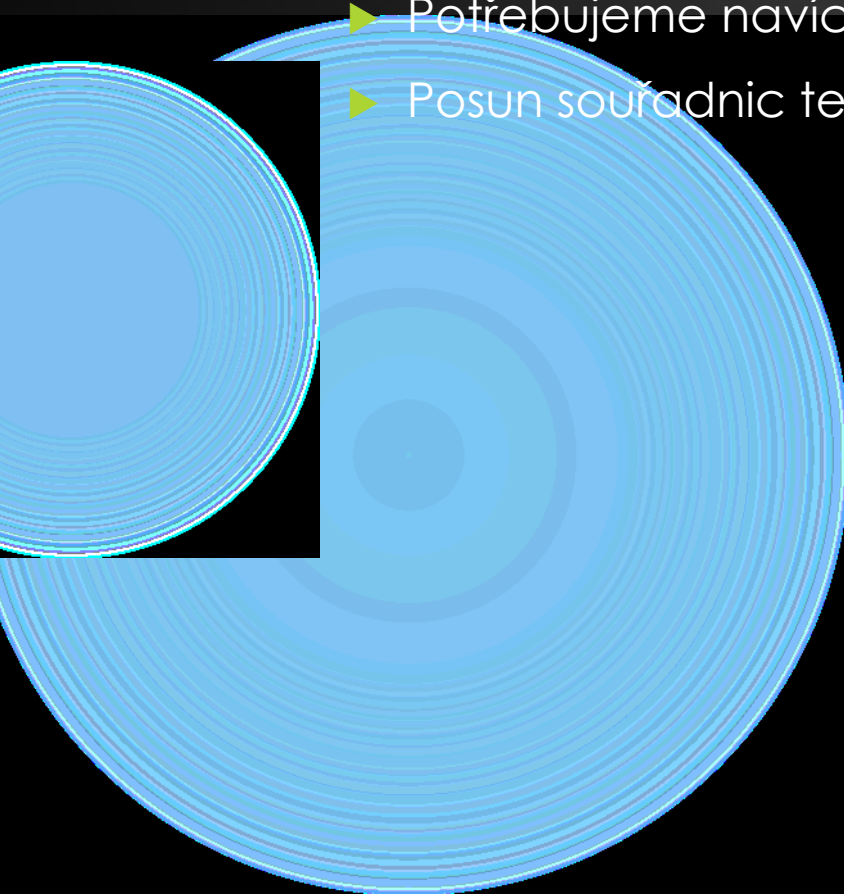
Tomáš Mádr:
low-poly model + normálová mapa:
11 500 polygonů

Tomáš Mádr: low-poly model
+ barevná, odrazivá
a normálová mapa:
11 500 polygonů

Parallax mapping

- ▶ Rozšíření techniky normal-mapping (2001)
  - ▶ Potřebujeme navíc výškovou mapu
  - ▶ Posun souřadnic textury na základě úhlu pohledu a výškové mapy

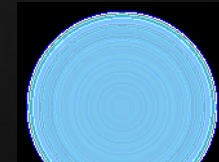
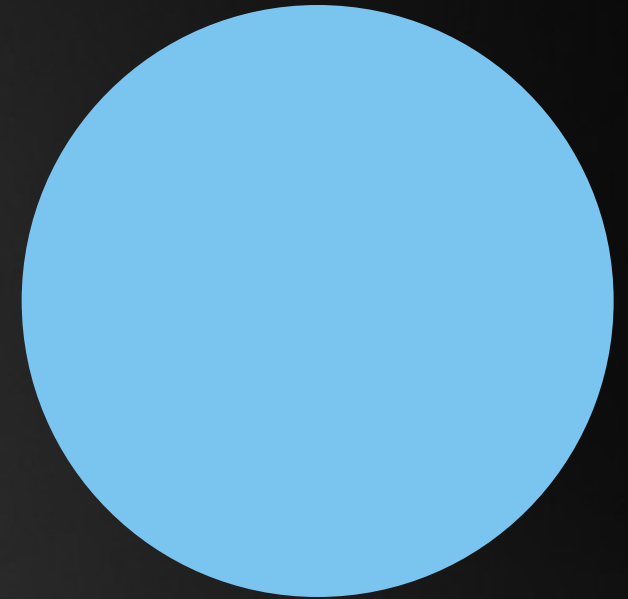
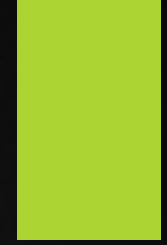
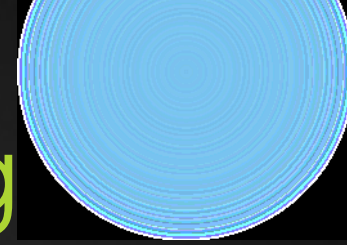
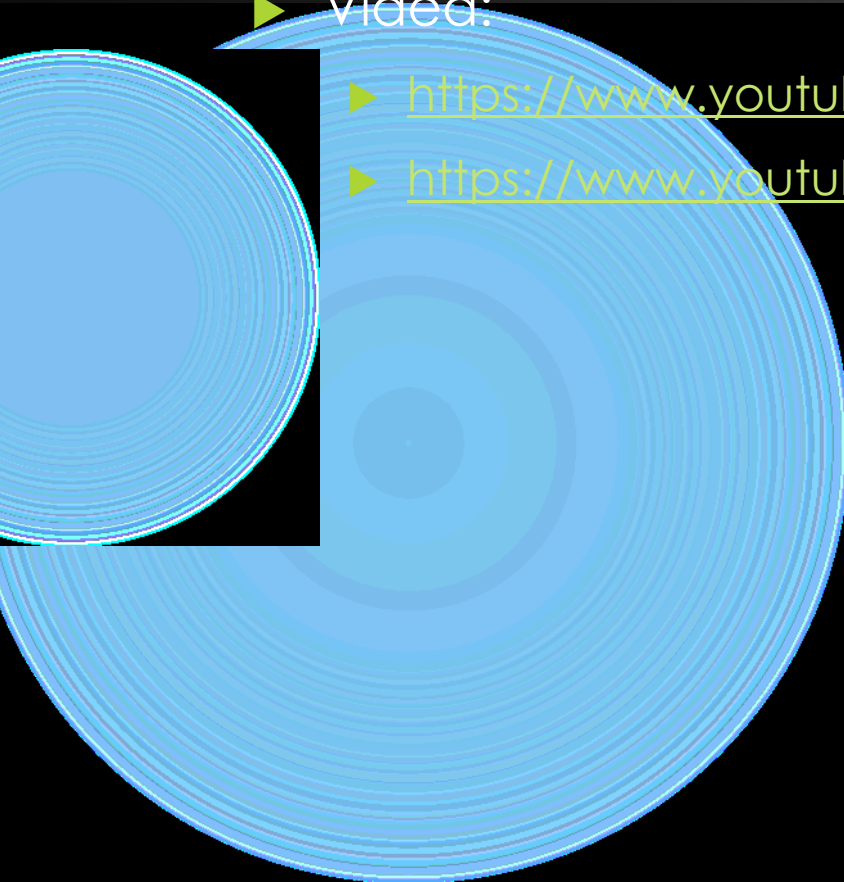
Parallax Occlusion Mapping

- ▶ Přidává sebe-zastínění, vrhání stínů

▶ Video:

- ▶ https://www.youtube.com/watch?v=UeF-kCr_vyo

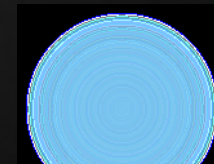
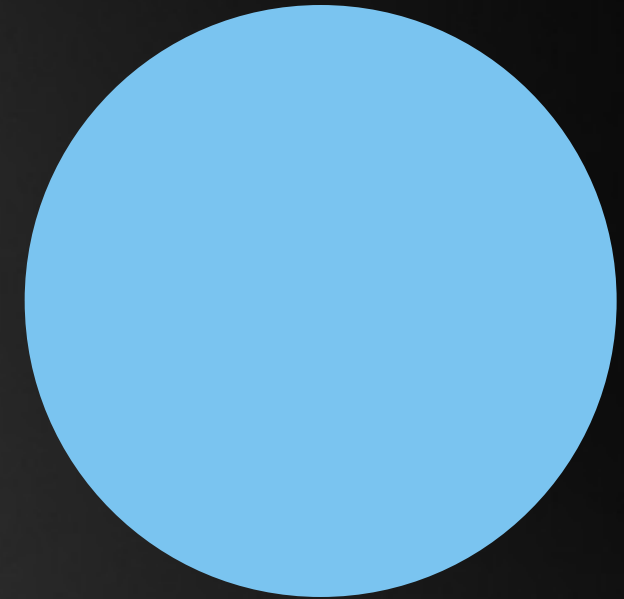
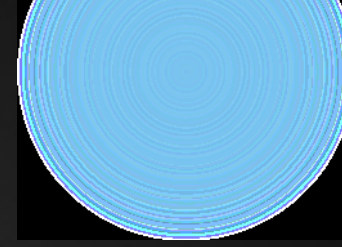
- ▶ <https://www.youtube.com/watch?v=gcAsJdo7dME>

Shadery – opakování

Shader = Program k řízení programovatelných částí GPU:

- ▶ Pixel/fragment shader
- ▶ Vertex shader
- ▶ Geometry shader
- ▶ Tessellation shader
- ▶ Compute shader
- ▶ Téma jiných přednášek a předmětů

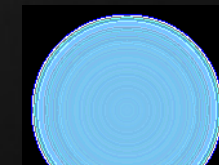
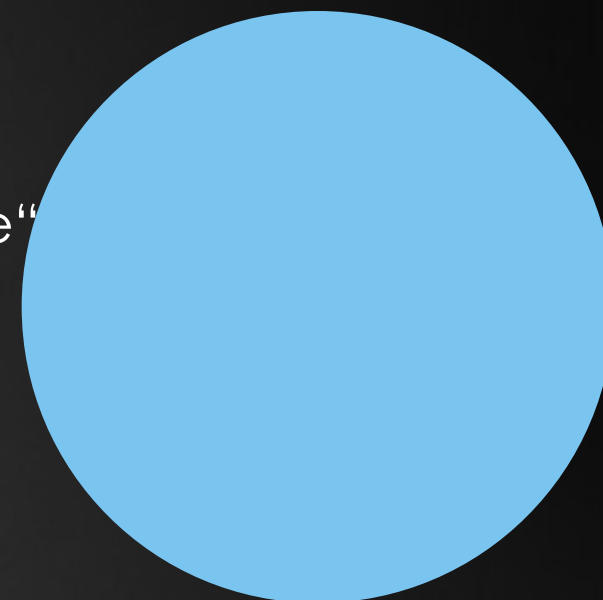
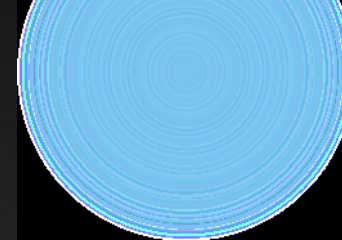
Shadery – historie

	Fragment Pipeline	Vertex Pipeline	Texture Units	Shader Processor (cuda cores)
RIVA 128 (1997)	1	0	1	na
GeForce2 (2004)	2	0	4	na
GeForce 8500 GT (2007)			8	16
GeForce 240 GT (2009)			32	96
GeForce 580 GTX (2010)			64	512
GeForce 680 GTX (2012)			128	1536
GeForce 780 GTX (2013)			192	2304
GTX TITAN Z (2014)			480	5760

Teselace na GPU

- ▶ Teselace = dělení roviny
- ▶ Teselace na GPU – možnost dělit polygony až „na grafice“
- ▶ Teselace + posun vrcholů:
  - ▶ Vyhlazování modelů – subdivision
  - ▶ Úprava geometrie pomocí map – displacement
  - ▶ Adaptivní úprava v rámci jednoho modelu
- ▶ Hry: Alien vs. Predator, Metro 2033, Skyrim
- ▶ Video: <https://youtu.be/-uavLefzDuQ?t=51s>

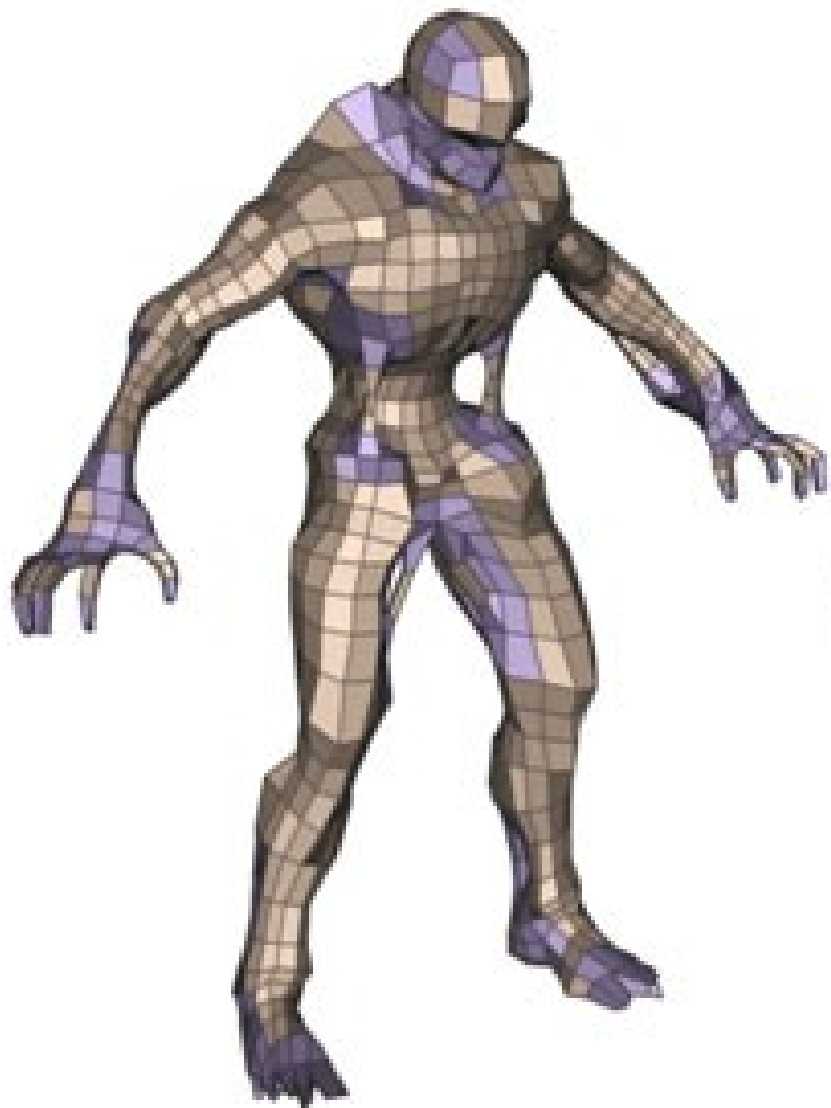

Vyhlazení pomocí teselace

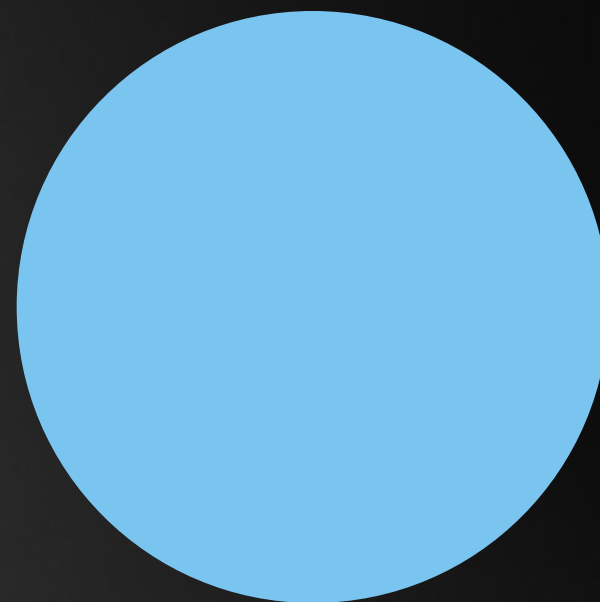
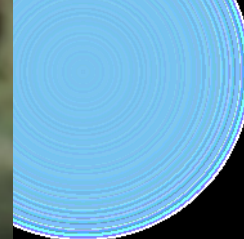
Vyhlazení
+ displacement mapping
pomocí teselace

Vyhlazení + displacement mapping pomocí
teselace

Pixel Accurate Displacement Mapping

CryEngine:
displacement pomocí teselace

Tessellation OFF

20

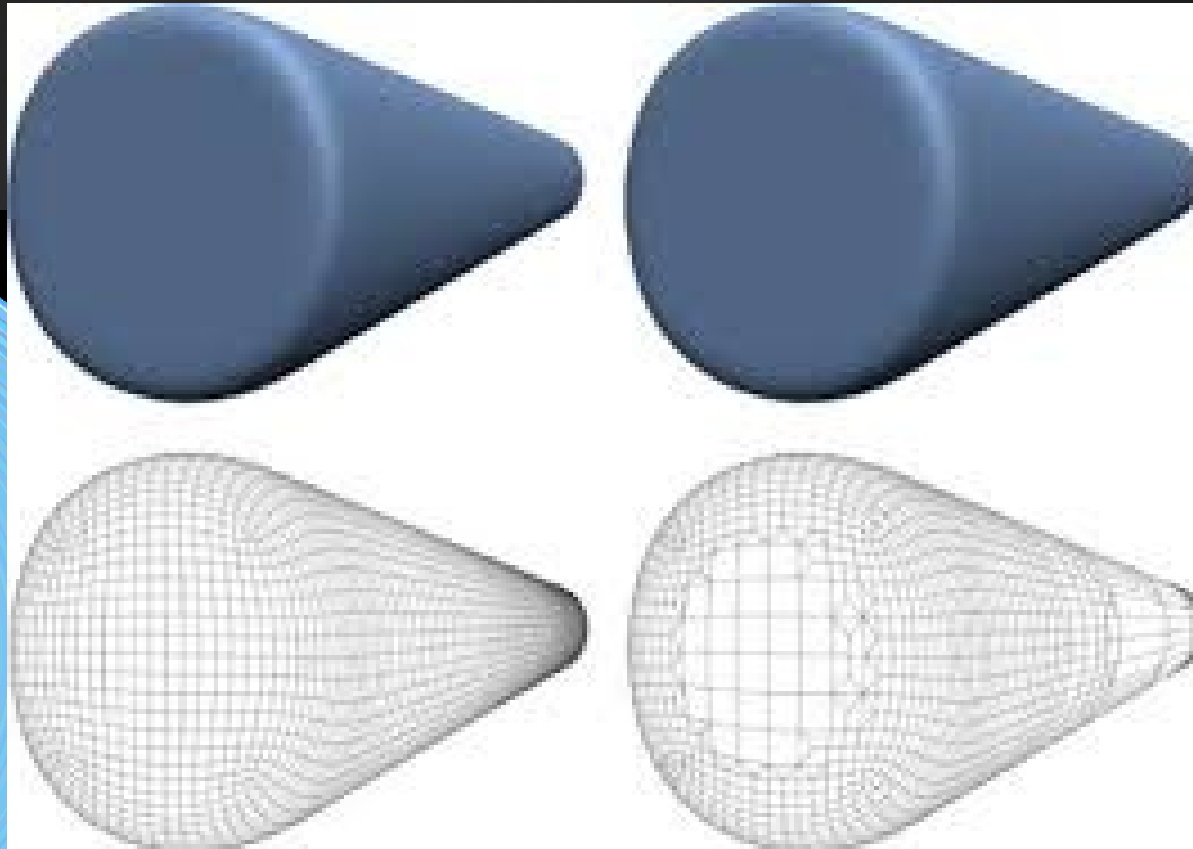

Tessellation ON

20

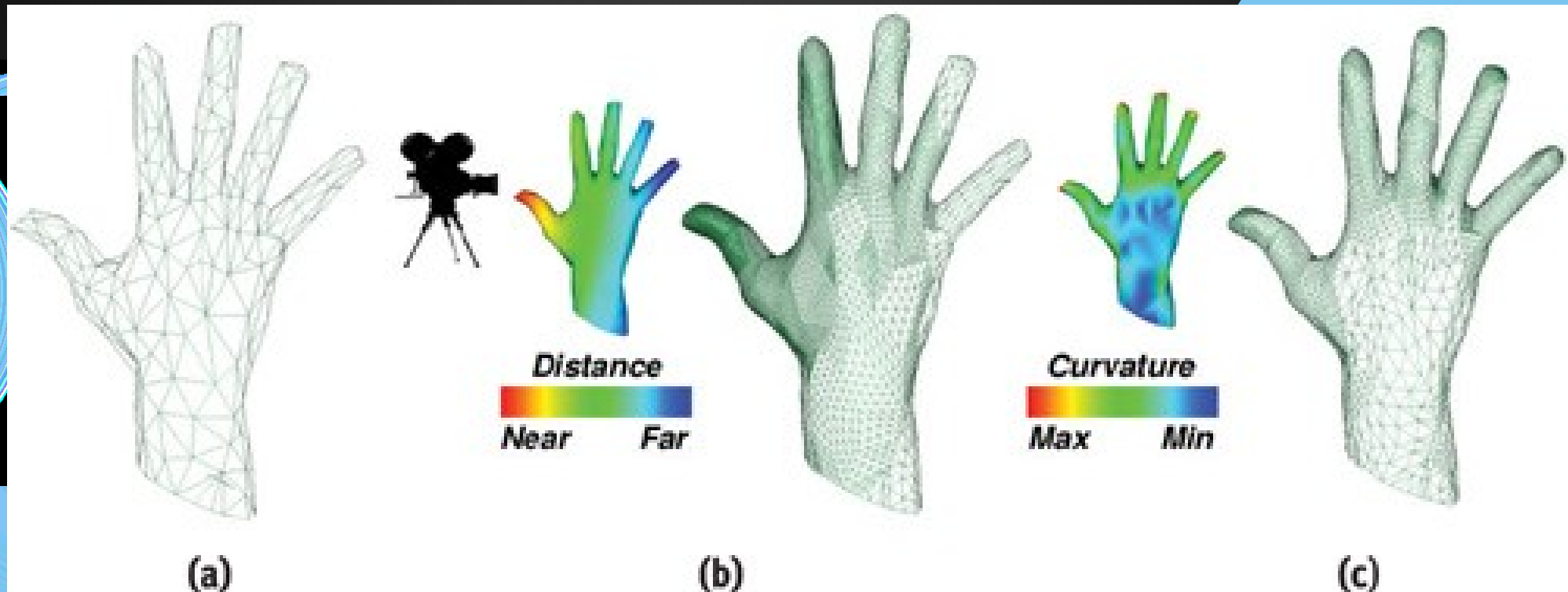
Adaptivní teselace

Klasická (vlevo) a adaptivní (vpravo) teselace (podle zakřivení)

Adaptivní teselace

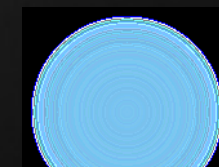
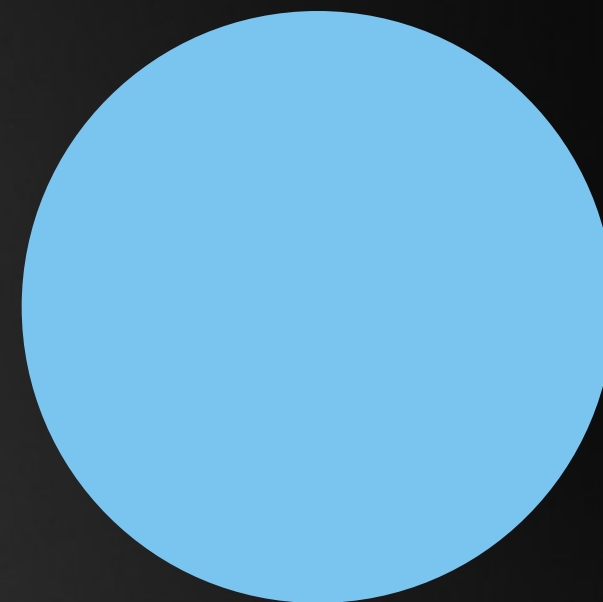
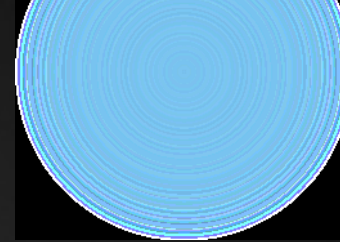
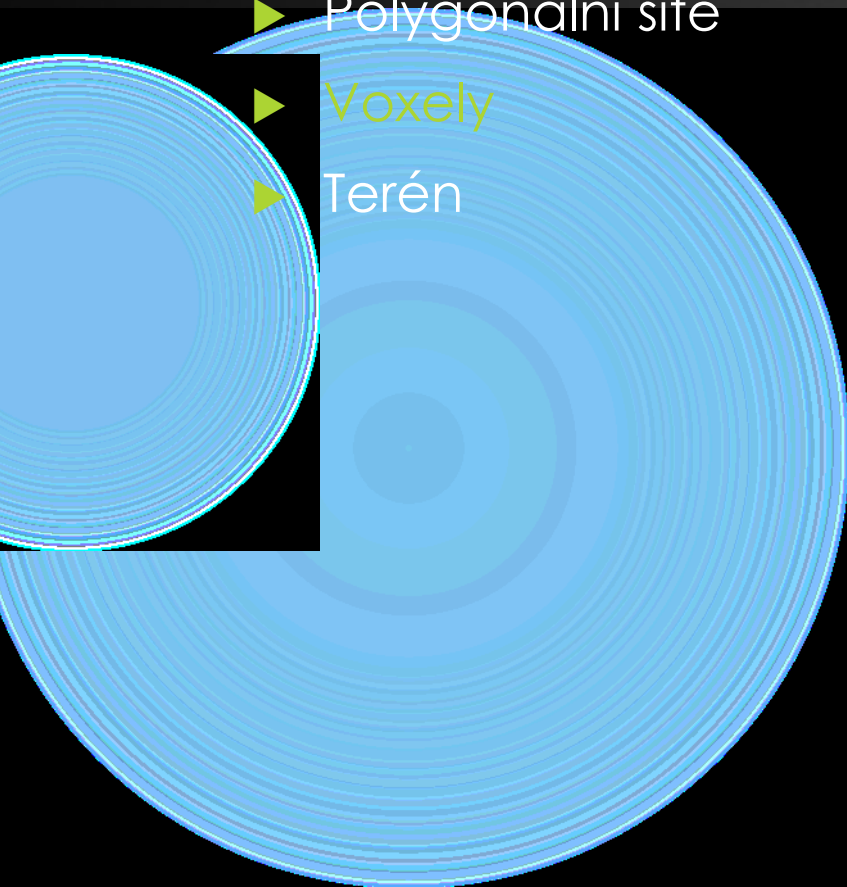
Adaptivní teselace: podle vzdálenosti od kamery (b), podle zakřivení (c)

Optimalizace v prostoru obrazu

- ▶ Post-processing:
  - ▶ Vylepšení / změna vizuálního dojmu v prostředí obrazu
  - ▶ Dostupné v herních prostředích
  - ▶ Téma jiné přednášky
- ▶ Anti-aliasing
- ▶ Motion blur, camera motion blur
- ▶ Filmové zrno (grain)
- ▶ Glow (Bloom), lens flares
- ▶ Mapování barev (noční vidění)
- ▶ Mlha
- ▶ Hloubka ostrosti (DoF)
- ▶ Lens effects (vignetting, chromatic aberrations, tilt shift)
- ▶ NPR – edge detection,

Osnova

- ▶ Úvod
- ▶ Polygonální síť
- ▶ **Voxely**
- ▶ Terén

Hry využívající voxely

Hráč **nemůže** aktivně měnit voxely:

- ▶ Blade Runner (1997)

- ▶ charaktery, předměty

- ▶ Outcast (1999)

- ▶ nepoužívá voxely

- ▶ Terén – vrhání písku na výškovou mapu

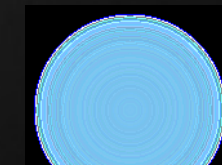
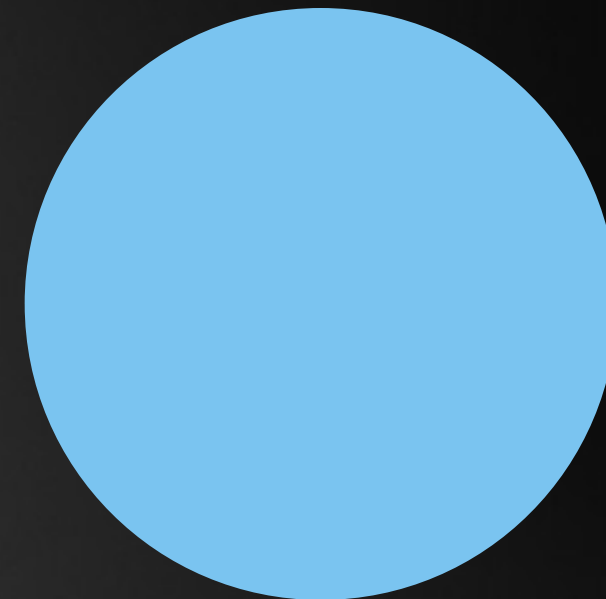
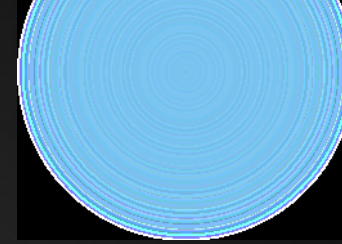
- ▶ Sid Meier's Alpha Centauri (1999)

- ▶ Command & Conquer: Red Alert 2 (2000)

- ▶ jednotky

- ▶ Crysis (Cryenige, 2007)

- ▶ terén pomocí kombinace výškové mapy a voxelů

Hry založené na voxelech

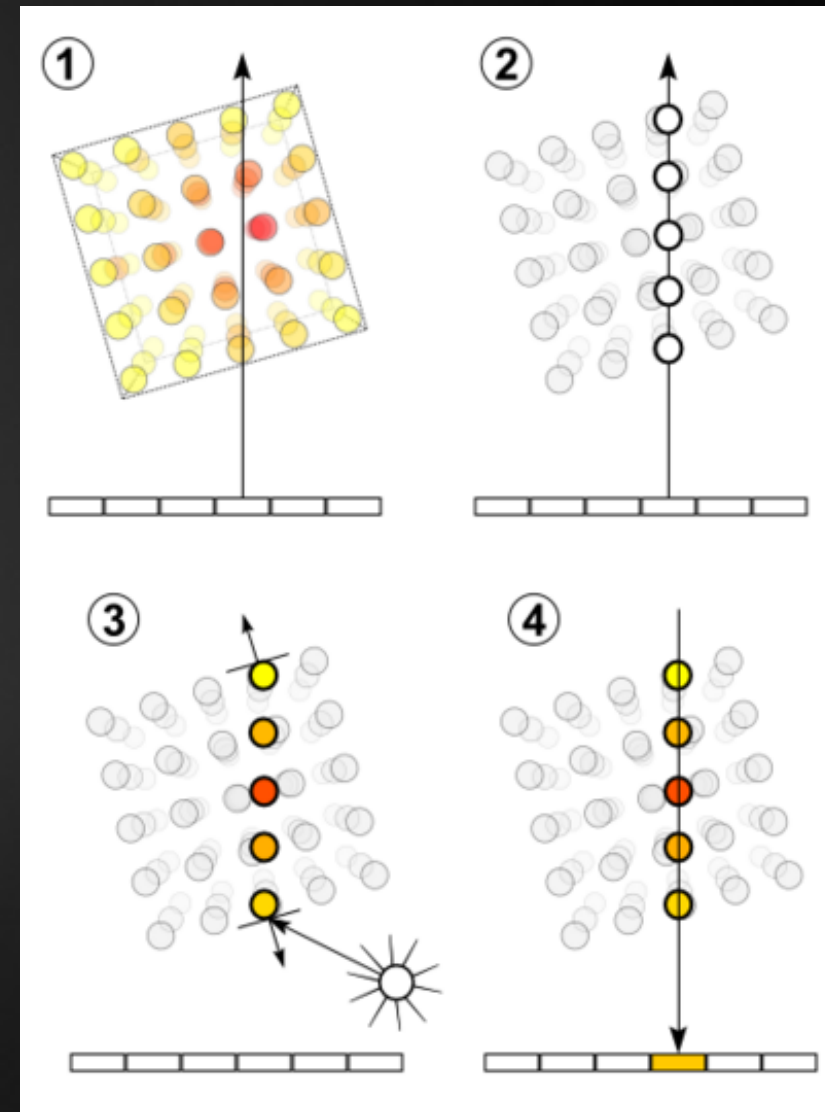
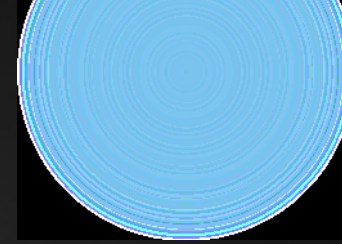
Hráč **může** aktivně měnit voxely:

- ▶ Worms 4 (2005)
- ▶ Voxelstein (2008)
- ▶ Minecraft (2009)
- ▶ Space Engineers (2013, early access (12. 10. 2015), indie)
- ▶ Caste Story (2013, early access (12. 10. 2015), indie)
- ▶ 7 Days to Die (2013, early access (12. 10. 2015), indie)
- ▶ Planet explorers (2014, early access (12. 10. 2015), indie)
- ▶ Planets3 (2014, alpha (12. 10. 2015), indie)
- ▶ Everquest Next, Landmark (2014-Beta (12. 10. 2015), SOE)
- ▶ Blockspace (2014, early access (12. 10. 2015))
- ▶ StarForge (2014, indie, "mostly negative")

Voxely – opakování

- ▶ Voxel = volume element
  - ▶ Souřadnice v 3D prostoru
  - ▶ Další informace (barva, materiál, fyzikální vlastnosti, ...)

- ▶ Vykreslení voxelové mřížky
- ▶ Převod na iso-plochy – marchnig cubes, ...
- ▶ Přímé zobrazování – např. vrhání paprsku (ray-casting)

Voxely – datové struktury

▶ Počty voxelů:

- ▶ Minecraft: $2.6e17$ voxelů ($6e7 \times 6e7$ horizontálně, 256 vert.)
- ▶ Planets3: $3.2e13$ voxelů na jednu planetu

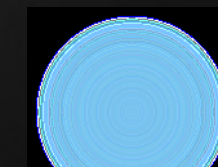
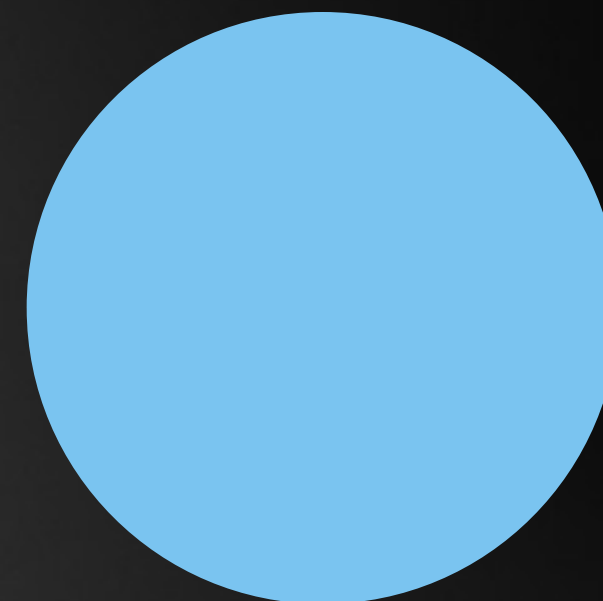
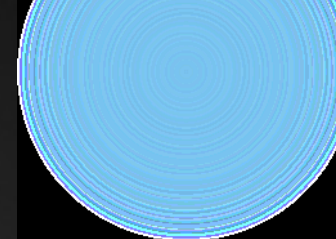
▶ Vícerozměrné pole

▶ Chunks

- ▶ chunk = skupina voxelů
- ▶ Jeden blok paměti
- ▶ Jeden „render call“ (display lists, VBO, VBA, ...)

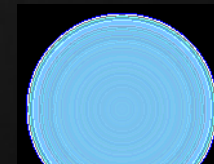
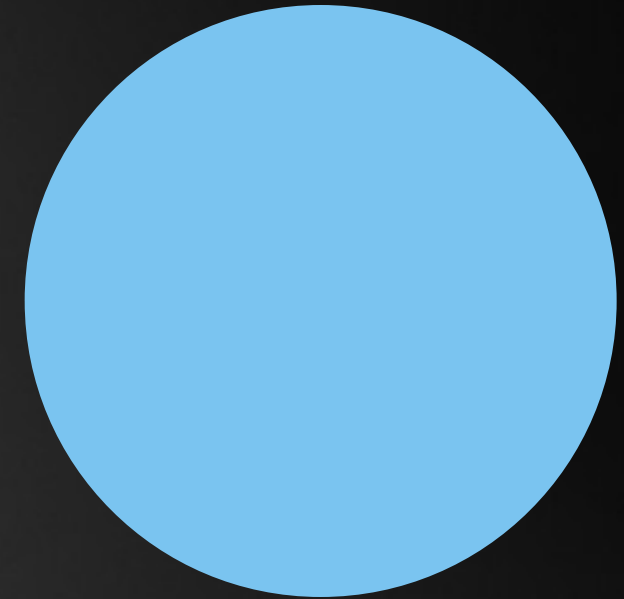
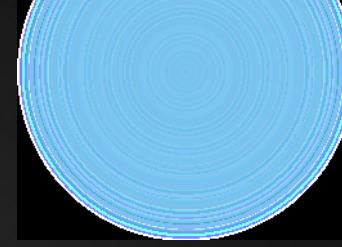
▶ Minecraft:

- ▶ 1 chunk = 65 536 voxelů ($16 \times 16 \times 256$)
- ▶ V paměti současně 25 až 1089 chunků
- ▶ Žádná interakce s bloky, které nejsou v paměti (stromy nerostou)

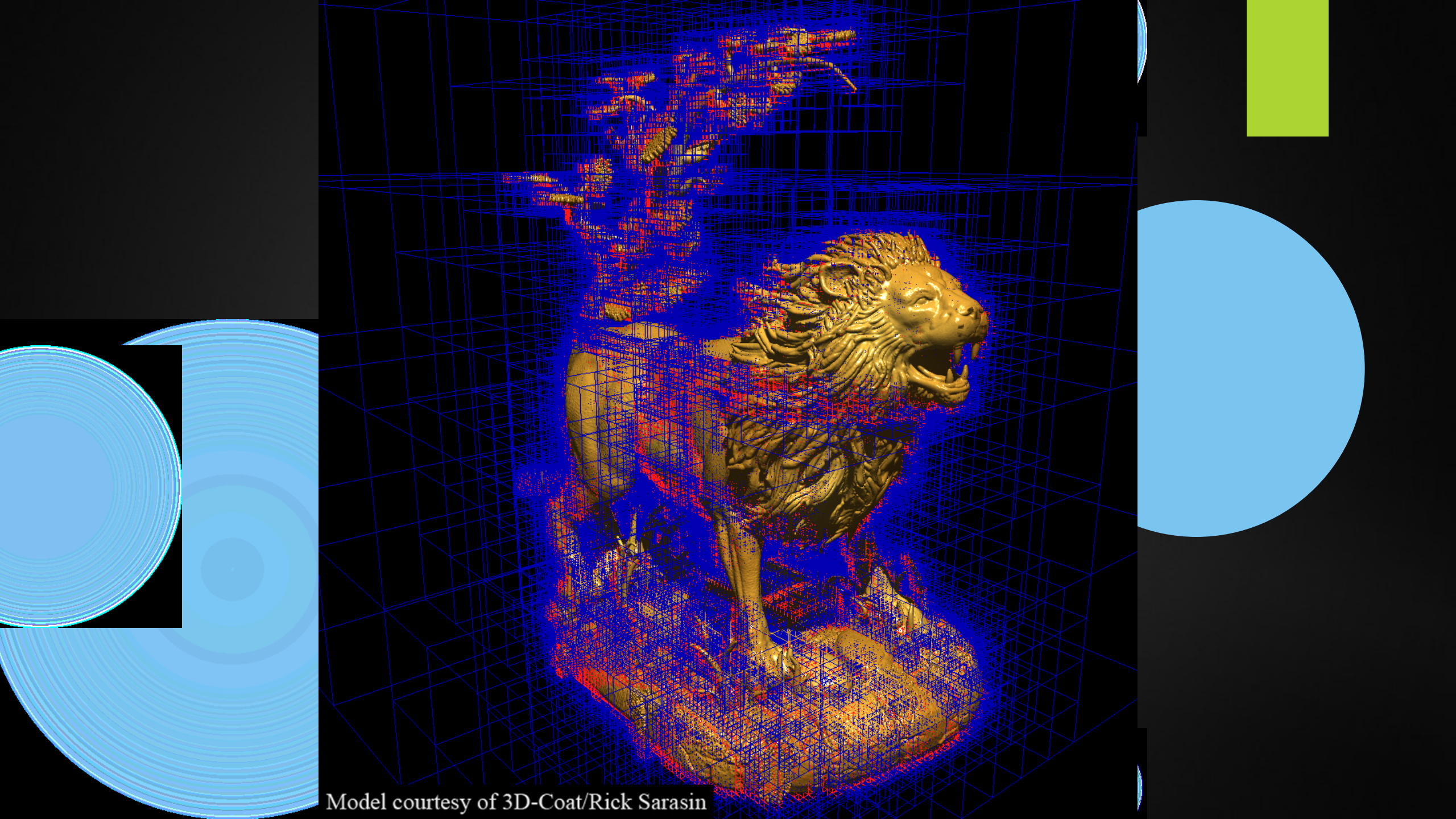

Voxely – datové struktury

- ▶ Octree (1890):
  - ▶ hierarchické dělení prostoru na osminy
  - ▶ Rychlejší výpočet průchodu paprsku
  - ▶ Větší spotřeba paměti
- ▶ Sparse voxel octree (SVO):
  - ▶ Princip: Většina voxelů je prázdná
  - ▶ Technika: Dělí se pouze částečně plné voxely
  - ▶ Varianta LOD
  - ▶ Řešitelné na GPU (2010)

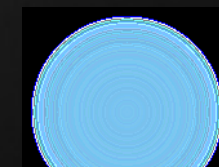
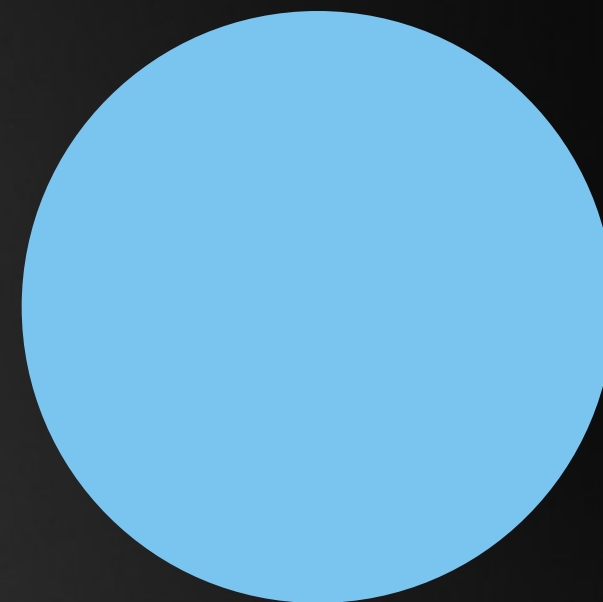
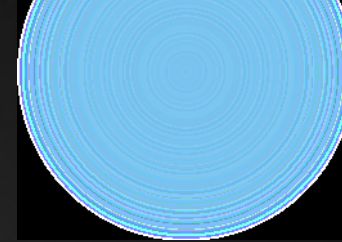
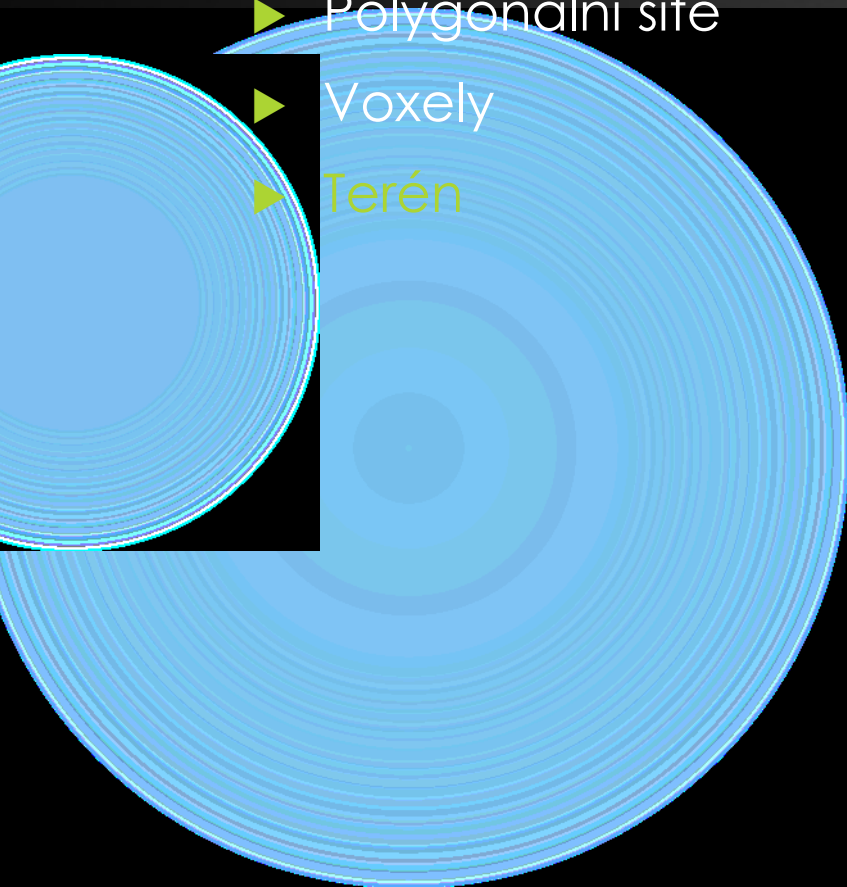

Model courtesy of 3D-Coat/Rick Sarasin

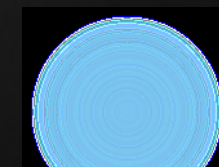
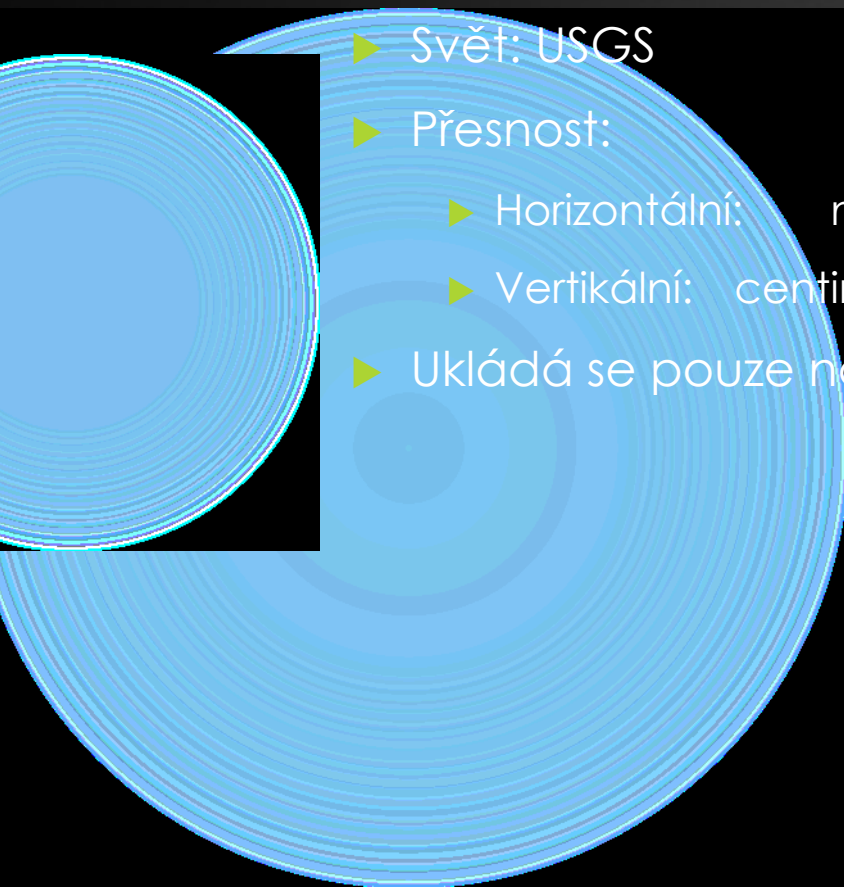
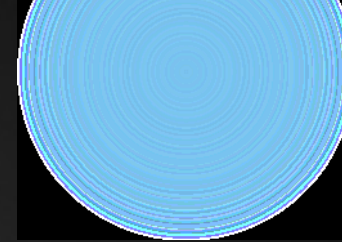
Osnova

- ▶ Úvod
- ▶ Polygonální síť
- ▶ Voxely
- ▶ Terén

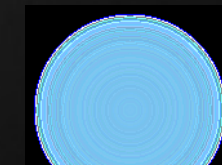
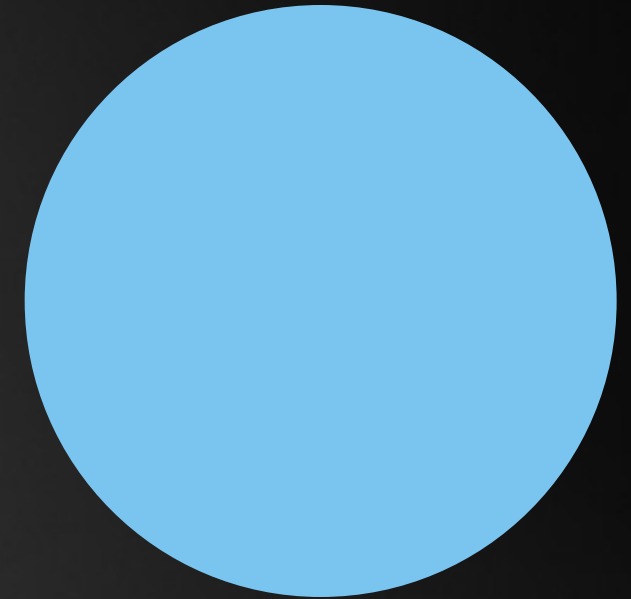
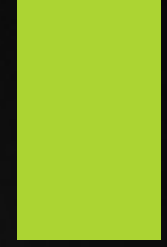
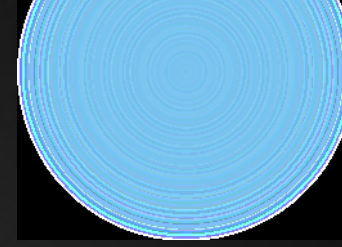
Terén – vstupní data

- ▶ Snímkování reálných dat – Digital Elevation Models (DEM)
  - ▶ ČR: ČUZK
  - ▶ Svět: USGS
  - ▶ Přesnost:
    - ▶ Horizontální: metry na pixel
    - ▶ Vertikální: centimetry na pixel
  - ▶ Ukládá se pouze nadmořská výška v každém bodě

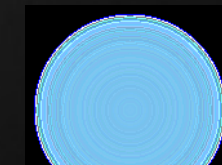
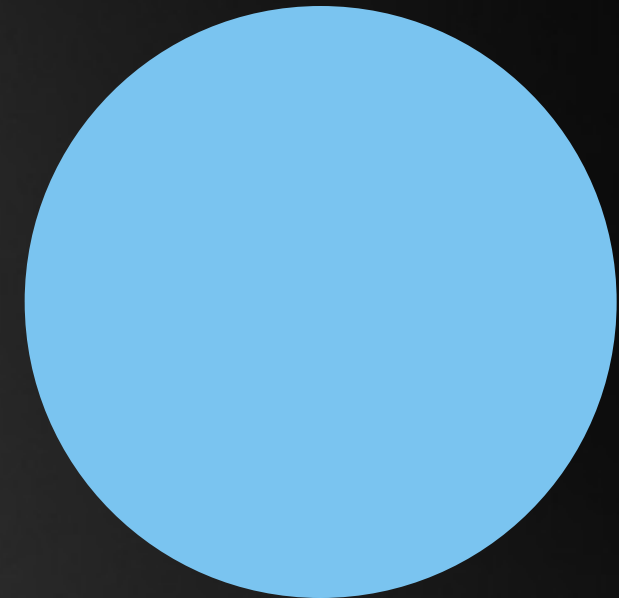
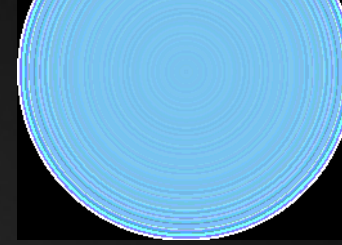
Terén – vstupní data

- ▶ Generování
  - ▶ Fraktální geometrie
    - ▶ Brownův pohyb
    - ▶ Posun středního bodu (mid-point displacement)
    - ▶ Náhodné poruchy (random faults)
    - ▶ 2D Perlinův šum
  - ▶ Post-processing – vodní, větrná eroze
- ▶ Nevýhoda - nelze generovat jeskyně, převisy, ...

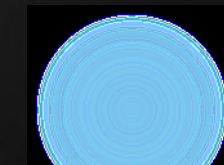
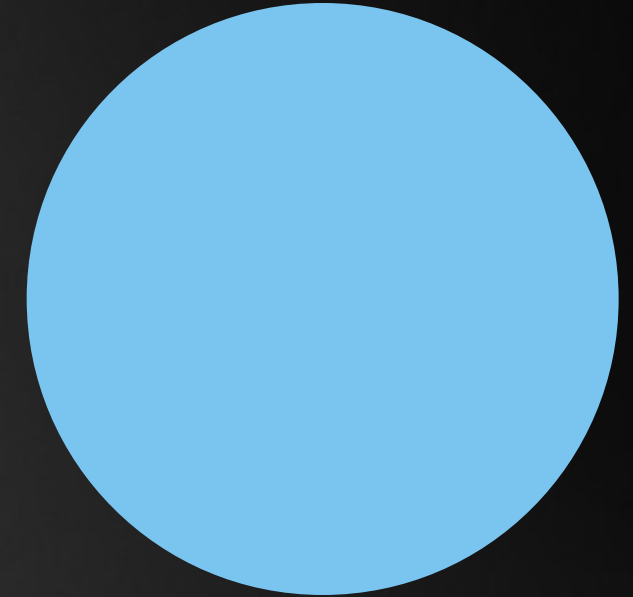
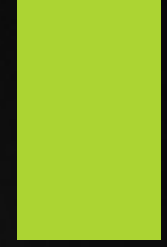
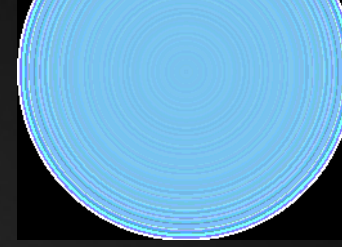
Terén – ukládání

- ▶ Reálná data
  - ▶ Textury
    - ▶ Polygony jsou tvořeny až za běhu
  - ▶ Pravidelná trojúhelníková mřížka
    - ▶ Nejjednodušší
    - ▶ Nejméně efektivní
  - ▶ Nepravidelná trojúhelníková síť (TIN)
    - ▶ Je potřeba analýza vstupních dat
    - ▶ Efektivnější - méně polygonů na rovinných částech
  - ▶ Digitální kontury – vrstevnice
    - ▶ Lze snadno vytvářet triangle-strip (až za běhu)
- ▶ Generovaná data
  - ▶ Parametricky
  - ▶ Minecraft – jediné číslo pro pseudonáhodný generátor

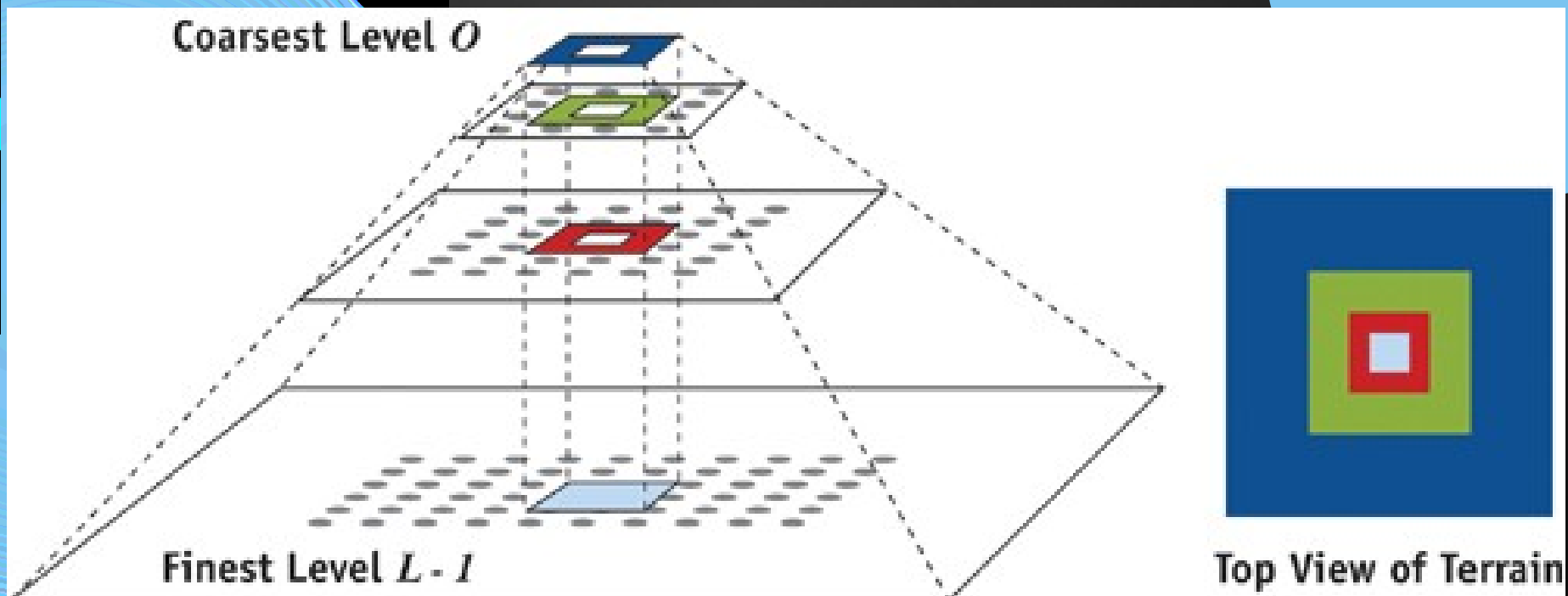
Terén – vykreslování

- ▶ Polygonální síť
  - ▶ Patches + LoD
    - ▶ Problém – jak spojovat pláty s různou úrovní detailů
  - ▶ Voxely
    - ▶ Chunks – převedení chunku na polygony
    - ▶ Minecraft – vykreslování krychlí
  - ▶ Herní prostředí (Unity, Cryengine, Unreal Engine, ...)
    - ▶ Vlastní optimalizace
    - ▶ Schopnost převést výškovou mapu na vnitřní reprezentaci

Terén – vykreslování – „Clip-maps“

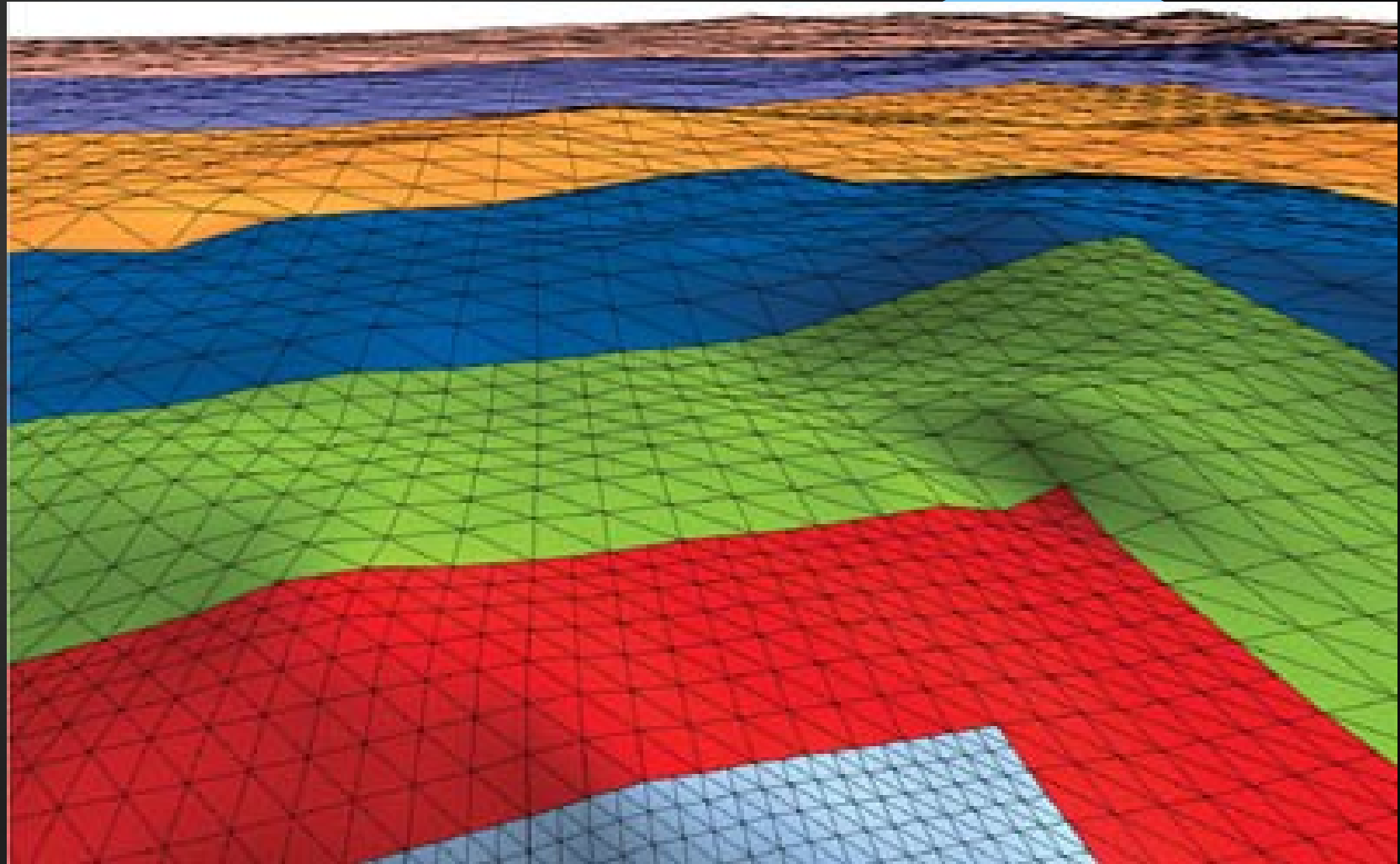
- ▶ Základem je DEM, přepočtený na MIP pyramidu
- ▶ Výsledná výšková mapa:
  - ▶ se generuje v reálném čase, podle polohy kamery;
  - ▶ skládá se z různých vrstev MIP textury

Terén – vykreslování – „Clip-maps“

- ▶ Cílem je, aby všechny trojúhelníky zabírali přibližně stejný počet pixelů

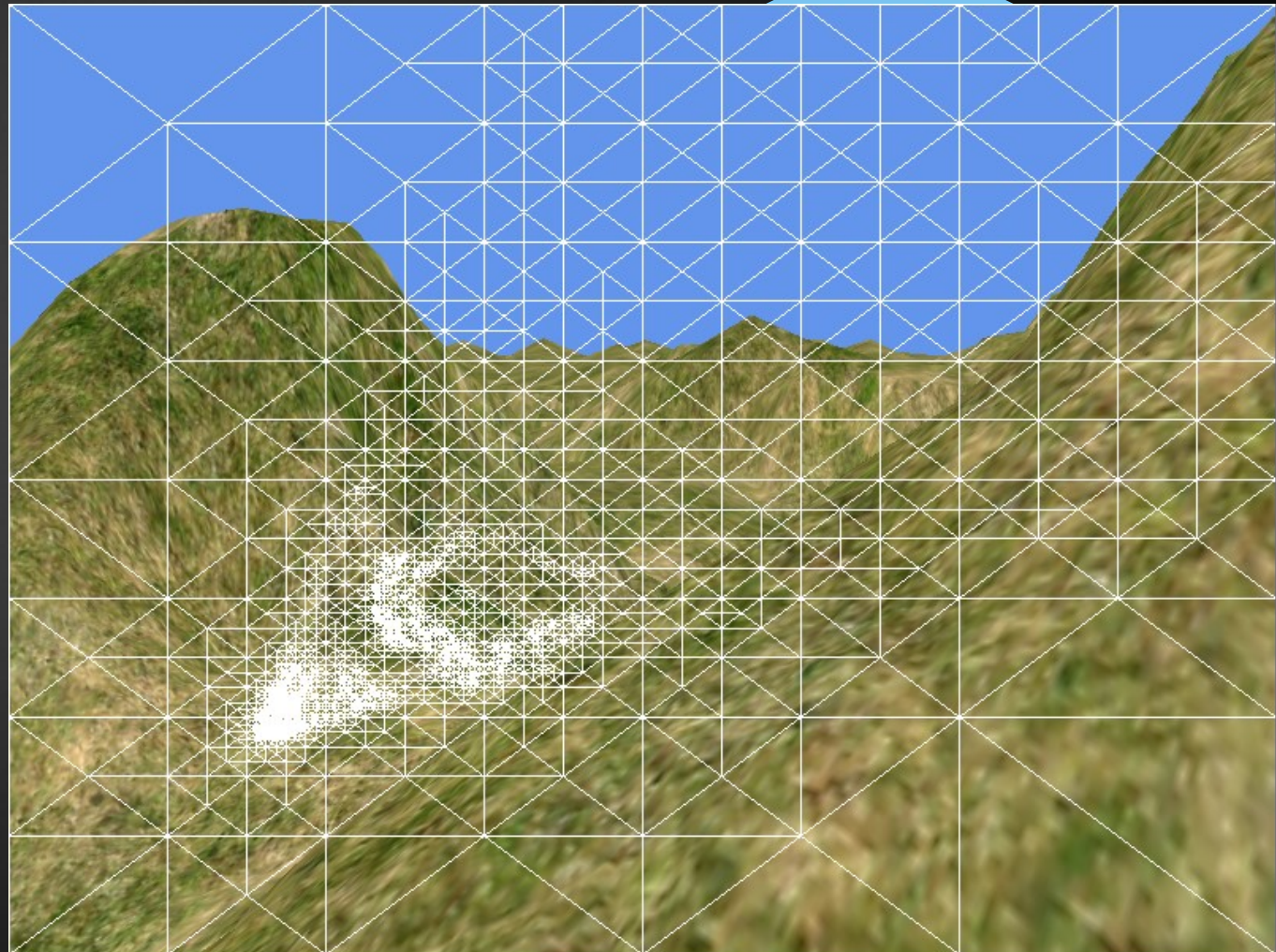

Terén – vykreslování – ROAM

- ▶ Varianta spojitého LOD pro terén

- ▶ Binární strom – trojúhelník se dělí na dva menší
- ▶ Pohled kamery určuje jaká hloubka stromu se použije

- ▶ Video (1:03):
<https://www.youtube.com/watch?v=PPjWW8uPp3o>

Terén – Převisy, jeskyně, ...

- ▶ Prolínání polygonálních sítí (mesh blending) – Unity
  - ▶ Kombinace optimalizovaného terénu a dalších objektů
  - ▶ Video: <https://www.youtube.com/watch?v=pv8wjMGGGDM>
- ▶ Kombinace polygonální sítě + voxelové mřížky – CryEngine, Unity:
  - ▶ Video: <https://www.youtube.com/watch?v=PhXIkbaVaj8>

Literatura

- *Knihy Game Programming Gems*
- *Knihy GPU Gems (2004 ...)*
- J. D. Foley: *Computer Graphics: Principles and Practice*. (1990)
- Watt – *3D Games: Volume 1: Real-Time Rendering and Software Technology* (2000)
- D. Luebke: *Level of Detail for 3D Graphics*, 2002
- ...
- T. Mádr: *Tvorba herního charakteru*, BP
- R. Tisovčík:
  - *Generation and Visualization of Terrain in Virtual Environment*, BP
  - *Cartography in Virtual Environment*, DP

Literatura

▶ Články:

- ▶ Jason Mitchell, Moby Francke, and Dhabih Eng. Illustrative rendering in *Team Fortress 2*. In *Proceedings of the 5th international symposium on Non-photorealistic animation and rendering (NPAR '07)*. ACM, New York, NY, USA, 71-76. 2007. DOI=<http://dx.doi.org/10.1145/1274871.1274883>